

**INFORMACJA Z REALIZACJI
„STRATEGII ROZWOJU MIASTA PIŁY
NA LATA 2005-2015”**

LIPIEC- 2008 ROK

SPIS TREŚCI

OBSZAR „PRACA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ”	
1.1. Utworzenie lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia na bazie istniejących inicjatyw	4
1.2. Stworzenie instytucjonalnego systemu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w Pile	6
1.3. Stworzenie kompleksowego systemu informacji gospodarczej o Pile	8
1.4. Utworzenie w Pile parku naukowo – technologicznego	9
OBSZAR „PRZESTRZEŃ – ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE”	
2.1. Ukształtowanie centrum miasta o funkcjach regionalnych i ogólnomiejskich	10
2.2. Posiadanie atrakcyjnych ofert terenów inwestycyjnych dla szeroko pojętej aktywności gospodarczej	12
2.3. Posiadanie przygotowanych i uzbrojonych terenów dla budownictwa mieszkaniowego	14
2.4. Stworzenie warunków przestrzennych dla ukształtowania na osiedlach ośrodków usługowych II poziomu	15
2.5. Wzbogacenie i większa spójność systemu terenów rekreacyjnych i systemu ekologicznego miasta	16
2.6. Usprawnienie i zaktualizowanie podstaw informacyjnych prowadzenia gospodarki przestrzennej w mieście	17
OBSZAR „PRZESTRZEŃ – OCHRONA ŚRODOWISKA”	
2.7. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej	18
2.8. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i eliminacja z użycia materiałów niebezpiecznych	21
2.9. Utrzymanie i zapewnienie zgodnej z normami jakości powietrza i warunków akustycznych w mieście	23
2.10. Optymalne zagospodarowanie terenu z punktu widzenia ochrony środowiska	25
2.11. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców, stworzenie lobby ekologicznego	27
OBSZAR „PRZESTRZEŃ - MIESZKALNICTWO”	
2.12. Integracja działań związanych z obsługą inwestora z branży budowlanej	29
2.13. Wspieranie prac remontowych (w tym termomodernizacji) własnych zasobów komunalnych oraz stworzenie systemu zachęt dla właścicieli do prowadzenia remontów budynków zgodnie z polityką przestrzenną miasta	30
2.14. Poprawa warunków mieszkaniowych ubogich i średniozamożnych gospodarstw domowych	31
OBSZAR „SPOŁECZNOŚĆ”	
3.1. Upowszechnienie bazy informacji o organizacjach pozarządowych oraz tworzenie warunków do rozwoju tych organizacji	32
3.2. Poprawa infrastruktury edukacyjnej w Pile	33
3.3. Poprawa dostępności i jakości usług środowiskowych i instytucjonalnych dla osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin	35
3.4. Stworzenie lokalnego systemu pomocy społecznej dla osób i rodzin zagrożonych marginalizacją	36
3.5. Kontynuacja realizacji i udoskonalenie programów związanych z poprawą bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta	38
3.6. Poprawa dostępności do internetu na terenie miasta	41

OBSZAR „TURYSTYKA, KULTURA I SPORT”	
4.1. Poprawa stanu i dostępności infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	42
4.2. Kompleksowe zorganizowanie informacji turystycznej ponadgminnej oraz przygotowanie kompleksowego i różnorodnego produktu turystycznego Piły	43
4.3. Wsparcie inwestycyjne rozwoju infrastruktury sportowej	44
4.4. Poprawa stanu i dostępności infrastruktury kulturalnej	45
4.5. Upowszechnienie wiedzy o mieście i jego historii	46
Plan finansowania – wykonanie w latach 2005 - 2007 r.	47

OBSZAR „PRACA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ”

Cel operacyjny 1.1.

Utworzenie lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia na bazie istniejących inicjatyw.

Utworzenie lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia na bazie istniejących inicjatyw zostało zaplanowane w Strategii jako działanie ciągłe od 2005 r.

Partnerstwo nie ma sformalizowanej struktury. Opiera się ono na okresowych kontaktach partnerów działających na rzecz zatrudnienia. Podmiotem dominującym w tej współpracy, opartej na umowach dwustronnych lub trójstronnych, jest Powiatowy Urząd Pracy w Pile. W roku 2007 pomiędzy Gminą Piła a Powiatowym Urzędem Pracy zostały zawarte porozumienia w sprawie współpracy w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, pomocy bezrobotnym zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą oraz w sprawie aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

Ze wszystkimi gminami powiatu pilskiego zawarto porozumienia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych, w tym z gminą Piła dla 4 osób w Pilskim Domu Kultury. Ponadto w 2007 roku Gmina Piła zgłosiła do Sądu Rejonowego w Pile potrzeby organizacji prac społecznie użytecznych w swoich jednostkach organizacyjnych tj. „Tarpil” Spółka z o.o., Zarząd Zieleni Miejskiej i Cmentarzy Komunalnych oraz placówkach oświatowych dla 590 osób.

Obecnie podejmowane są działania mające na celu sformalizowanie dotychczasowej współpracy poprzez zawieranie porozumień pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rynku pracy m. in. w zakresie realizacji programów przeciwdziałających bezrobociu.

W 2005 r. zrealizowano 6 programów, którymi objęto 1885 bezrobotnych i były to: „Rowy 2005”, „Pierwszy Biznes”, „Odszukaj swoją drogę”, „Pierwszy krok”, „Marketingowe podejście do rynku pracy”, „Młodzi szansą rozwoju”. W roku 2006 r. zrealizowano 7 lokalnych programów aktywizacji zawodowej, którymi objęto 823 osoby. Cztery z nich były współfinansowane z EFS i były to: „Pierwszy krok”, „Odszukaj swoją drogę”, „Praktyka – Praca – Sukces”, „Wystartuj jeszcze raz”. W roku 2007 zrealizowano 8 programów, w których uczestniczyło 536 osób i były to: „Praktyka – Praca – Sukces”, „Wystartuj jeszcze raz”, „Czas na zmiany”, „Szansa dla młodych”, „Podejmij wyzwanie”, „Nie jesteś sam”, „Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy”, „Praca dla młodych – Dobry start”. 5 programów dofinansowanych zostało z Europejskiego Funduszu Społecznego, pozostałe 3 z Funduszu Pracy.

Gmina Piła poprzez działalność Pilskiego Klubu Pracy realizowała w latach 2005 – 2007 poniżej wymienione programy:

- „**Marketingowe podejście do rynku pracy**”. Program realizowany w latach 2005 – 2007. Jego celem było przygotowanie uczestników do samodzielnego poszukiwania pracy i był on skierowany do osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy lub tracących zatrudnienie w wyniku zwolnień grupowych. W programie uczestniczyły w 2005 r. 52 osoby, w 2006 r. 27 osób, w 2007 r. 25 osób.

- „**Młodzi szansą rozwoju**”. Program realizowany w 2005 r. Jego celem było przygotowanie osób posiadających zgodnie z przepisami rynku pracy status absolwenta do samodzielnego poszukiwania pracy. W programie uczestniczyło 65 osób.

- „**Aktywni niepełnosprawni**”. Program realizowany w 2006 r. Jego celem było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Programem objęto 18 osób nie pobierających świadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

- „**Daj się poznać**”. Program realizowany w 2006 r. Jego celem było określenie preferencji zawodowych i przydatności danej osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych. Programem objęto 57 osób, z których 14 zostało zakwalifikowanych jako nieprzydatne na rynku pracy.

W Klubie udzielano również porad indywidualnych dla bezrobotnych, które dotyczyły przede wszystkim umiejętności sporządzania dokumentów niezbędnych do poszukiwania pracy oraz przygotowania bezrobotnych do rozmów kwalifikacyjnych. W latach 2005 – 2007 udzielono 420 porad.

Spadek wskaźnika bezrobocia rejestrowanego oraz brak skierowań z Powiatowego Urzędu Pracy na szkolenia w Pilemskim Klubie Pracy spowodował zaprzestanie działalności Klubu z dniem 31.12.2007 roku.

W 2006 r. Powiatowy Urząd Pracy realizował program „Aktywni niepełnosprawni” skierowany do osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy. Celem programu było rozpoznanie oczekiwań osób niepełnosprawnych w zakresie aktywizacji zawodowej i nabycie umiejętności z zakresu aktywnego poruszania się na rynku pracy. W 2006 r. 13 osób zostało skierowanych na szkolenia, 3 na staże, 6 na przygotowanie zawodowe i 3 na prace interwencyjne. Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 48 osób, z tego 38 bezrobotnych i 10 poszukujących pracy. Ogółem zaktywizowano 73 osoby.

W Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec 2006 r. było zarejestrowanych 121 osób niepełnosprawnych i było to o 1 osobę więcej niż w roku poprzednim.

Prowadzone były również działania mające na celu dostosowanie systemu szkolnictwa do potrzeb rynku pracy. Szkoły uruchamiając nowy kierunek kształcenia występują do Powiatowego Urzędu Pracy o opinię o potrzebach rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy prowadzi monitoring rynku pracy obejmujący m. in. ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Podjęte działania przyczyniły się do zmniejszenia bezrobocia w Pile. Na koniec 2005 r. w Pile zarejestrowane były w Powiatowym Urzędzie Pracy 4 254 osoby bezrobotne, na koniec 2006 r. 3 445 osób, na koniec 2007 roku 2 646 osób. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego dla miasta Piły na koniec 2007 r. wynosił 5,3 % i był niższy o 1,6 % w porównaniu z rokiem 2006 .

Cel operacyjny 1.2.

Stworzenie instytucjonalnego systemu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w Pile.

W Pile funkcjonuje wiele podmiotów działających na rzecz wspierania przedsiębiorczości m. in. Pilska Izba Gospodarcza, Zrzeszenie Handlu, Gastronomii i Usług, Cech Rzemiosł Różnych. W celu wspierania rozwoju gospodarczego Wielkopolski, wspomaganie i promowanie inicjatyw zmierzających do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz przeciwdziałania skutkom bezrobocia powołano w 2003 r. Agencję Rozwoju Północnej Wielkopolski.

Agencja Rozwoju Północnej Wielkopolski prowadzi działalność konsultacyjno doradczą. W 2005 r. z jej usług skorzystało 480 osób, w 2006 r. 126 osób, w 2007 roku 124 osoby.

Agencja Rozwoju Północnej Wielkopolski przy współpracy z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości świadczy usługi doradcze z zakresu wdrażania systemów jakości i certyfikacji. Prowadzi również ścisłą współpracę z Wielkopolskim Klubem Jakości.

Agencja Rozwoju Północnej Wielkopolski od 2005 r. realizuje projekt pn. „Pomagamy Przedsiębiorczym w Północnej Wielkopolsce” w ramach Działania 2.5 ZPORR przewidujący udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W I edycji tj. w 2005 r. w programie uczestniczyło 112 beneficjentów ostatecznych, natomiast do II etapu szkoleń zakwalifikowało się 68 osób. Podpisano 22 umowy o udzielenie podstawowego wsparcia pomostowego oraz 24 umowy o udzielenie jednorazowej dotacji inwestycyjnej na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W wyniku uczestnictwa w projekcie powstało 35 przedsiębiorstw.

W 2006 r. rozpoczęto realizację II edycji w/w projektu, w którym uczestniczyło 80 beneficjentów ostatecznych. W wyniku uczestnictwa w programie powstało 60 firm. W 2007 roku do udziału w projekcie zgłosiły się 124 osoby, spośród których 56 rozpoczęło własną działalność gospodarczą.

W grudniu 2004 roku gmina Piła przystąpiła kapitałowo do Wielkopolskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Spółki z o.o. w Poznaniu prowadzącej fundusz pożyczkowy, obejmując 500 udziałów o łącznej wartości nominalnej 500 000 zł. Gmina Piła przystępując do Spółki umożliwiła przedsiębiorcom z terenu miasta Piły i podregionu pilskiego dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania o łącznej wartości minimum 1 500 000 zł.

W styczniu 2005 r. zawarto porozumienie pomiędzy Wielkopolską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości Spółką z o.o., Gminą Piła i Agencją Rozwoju Północnej Wielkopolski na podstawie którego przy ARPW w Pile działa punkt, w którym weryfikowane są wnioski o pożyczkę. W 2005 r. złożono 9 wniosków o pożyczkę na łączną kwotę 433 000 zł, z tego udzielono 8 pożyczek na kwotę 393 000 zł., w 2006 r. złożono 12 wniosków o pożyczkę na łączną kwotę 680 000 zł, z tego udzielono 9 pożyczek na łączną kwotę 400 000 zł., w 2007 roku złożono 7 wniosków i udzielono pożyczek na kwotę 422 000 zł.

Stosowanych jest szereg instrumentów wspierających rozwój gospodarczy miasta. Są to m.in. ulgi i zwolnienia w podatkach i opłatach, duże nakłady finansowe na inwestycje infrastrukturalne, wspieranie finansowe i organizacyjne inicjatyw samorządu gospodarczego, promocja firm i ich produktów na rynku ogólnopolskim i za granicą.

W 2005 r. z pomocy publicznej przedsiębiorcy skorzystali na kwotę ponad 560 000 zł, w 2006 r. na ponad 359 000 zł., w 2007 roku na ponad 316 000 zł.

Gmina, prowadzi tzw. Okienko Przedsiębiorczości. Osobom chcącym rozpocząć działalność gospodarczą przekazywane są podstawowe informacje jak założyć firmę, o szkoleniach, usługach bankowych i firm ubezpieczeniowych.

Gmina aktywnie współdziała i wspiera inicjatywy samorządu gospodarczego miasta m. in. poprzez: dofinansowywanie wystaw gospodarczych, współorganizację i dofinansowywanie seminariów i konferencji skierowanych do przedsiębiorców w celu upowszechniania wiedzy w zakresie przedsiębiorczości, szerzenia idei innowacyjności oraz możliwości uzyskania dofinansowania na rozwój i promocję.

Znaczący wpływ na rozwój przedsiębiorczości ma realizacja Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski. W ramach działania 2.6 „Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy” ZPORR wsparcie otrzymały:

1. Centrum Informacji i Promocji Północnej Wielkopolski realizowany przez Pilską Izbę Gospodarczą. Projekt zakłada współpracę przedsiębiorców z sektorem badawczo – rozwojowym.
Celem projektu jest promocja innowacji, dostarczanie niezbędnych informacji o procesach innowacyjnych dla zaktywizowania środowisk gospodarczych oraz upowszechnianie dobrych praktyk w tym zakresie. W 2006 r. zorganizowano I edycję Dni Innowacji oraz zorganizowano 2 seminaria o charakterze edukacyjnym. W 2007 roku zorganizowano II edycję Dni Innowacji oraz 11 seminariów i szkoleń o charakterze edukacyjnym związanych szczególnie z rozwojem innowacyjnym firm w oparciu o możliwości uzyskania dofinansowania ze środków UE.
2. Forum Aktywizacji i Kooperacji Innowacji Regionalnej – FAKIR Północnej Wielkopolski w Pile realizowany przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Nadnoteckich. Celem projektu jest wzmocnienie powiązań nauki i przemysłu oraz transferu technologii. Innowacyjni liderzy wymieniali się swoimi doświadczeniami . W latach 2006 – 2007. odbyło się 13 konferencji i seminariów oraz wyjazdy studyjne i warsztaty.
3. System Innowacji i Informacji Gospodarczej Województwa Wielkopolskiego realizowany przez Agencję Rozwoju Północnej Wielkopolski. Zakładał on budowę portalu internetowego dla MSP prezentującego oferty inwestycyjne JST, instytutów badawczych oraz możliwości wsparcia innowacji.

Cel operacyjny 1.3.

Stworzenie kompleksowego systemu informacji gospodarczej o Pile.

Gmina prowadzi aktywną promocję gospodarczą miasta. Jej celem jest budowa pozytywnego wizerunku miasta, zachęcającego potencjalnych inwestorów do inwestowania w Pile. Ze względu na swoją ponadlokalną pozycję w regionie głównym celem polityki miasta jest uczynienie z Piły najbardziej atrakcyjnego miejsca dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Na stronie internetowej miasta w dziale gospodarka funkcjonuje baza danych zawierająca przydatne informacje zarówno dla osób prowadzących działalność gospodarczą jak i dla tych, którzy zamierzają ją rozpocząć. W bazie danych znajdują się m.in.:

- strategia rozwoju miasta i programy rozwojowe,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- harmonogram zbywania gruntów,
- kolejność działań inwestora,
- wysokość stawek podatku od nieruchomości,
- zwolnienia z podatku od nieruchomości,
- rejestracja działalności gospodarczej – jak rozpocząć działalność gospodarczą,
- informacje dla przedsiębiorcy: oferty współpracy firm, instytucje wspierające przedsiębiorców, fundusze pożyczkowe dla przedsiębiorców, ważne adresy internetowe.

W celu umożliwienia firmom współpracy i kooperacji z innymi podmiotami na stronie internetowej miasta jest zamieszczony serwis informacyjny Info-Net „Kalejdoskop Pilskich Instytucji i Firm” z możliwością wyszukiwania według branż. W bazie obecnie znajduje się 2 211 firm.

Promocja gospodarcza obejmuje również upowszechnianie informacji o terenach gminnych przeznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego pod funkcje szeroko pojętej aktywności gospodarczej. Oferta inwestycyjna gminy jest zamieszczana w branżowych katalogach, które są upowszechniane na największych targach nieruchomości w kraju i za granicą m. in.: CEPIF i EMPEX w Warszawie, REFE we Wrocławiu, MIPIM w Cannes, EXPO-REAL w Monachium, MAPIC w Cannes, Meeting Point w Barcelonie. W celu podniesienia skuteczności podejmowanych działań zmierzających do pozyskania inwestora współpracowano z Wielkopolskim Centrum Obsługi Inwestora w Poznaniu oraz Państwową Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych.

Cel operacyjny 1.4.

Utworzenie w Pile parku naukowo – technologicznego.

W ramach Strategii Innowacyjności dla Wielkopolski w latach 2005 – 2007 realizowany był projekt utworzenia uczelnianego Centrum Zaawansowanych Technologii Elektroniczno – Informatycznych w Pile, inkubatora lokalnej i regionalnej przedsiębiorczości.

Łączne nakłady inwestycyjne na realizację projektu oszacowano na kwotę 2.665.000 zł, z tego :

- środki Gminy Piła - 470 000 zł,
- dotacja celowa z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – 2 000 000 zł,
- środki własne PWSZ w Pile – 195 000 zł.

W wyniku inwestycji utworzonych zostało:

- 7 sal wykładowych wyposażonych w nowoczesny sprzęt meblowy i audiowizualny,
- 10 laboratoriów wyposażonych w specjalistyczną aparaturę i sprzęt laboratoryjny
- pomieszczenia do prowadzenia działalności dydaktyczno – badawczej dla wykładowców i studentów oraz infrastrukturę umożliwiającą kształcenie osób niepełnosprawnych .

Centrum stanowi nowoczesną bazę kształcącą przyszłych inżynierów na kierunku Elektrotechnika w trzech specjalnościach: Automatyki i Elektroniki, Informatyki w Elektrotechnice, Odnawialnych Źródeł Energii. Umożliwia prowadzenie prac badawczo – rozwojowych w zakresie wdrażania nowoczesnych technologii dla lokalnej i regionalnej gospodarki. .

OBSZAR „PRZESTRZEŃ – ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE”

Cel operacyjny 2.1.

Ukształtowanie centrum miasta o funkcjach regionalnych i ogólnomiejskich.

W dniu 24 stycznia 2006 roku (Uchwała Nr XLIV/546/06) zostało uchwalone nowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piły, w którym znajdują się zapisy o obowiązku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego między innymi rejon placu Zwycięstwa – ul. Śródmiejskiej.

W dniu 28 lutego 2006 roku (Uchwała Nr XLVI/551/06) został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru śródmiejskiego, który ustala na terenie centrum miasta rozwój funkcji regionalnych i ogólnomiejskich m. in. : wyspecjalizowanego handlu o charakterze śródmiejskim, gastronomii, usług kultury, rozrywki, edukacji, obsługi biznesu, powierzchni biurowych, parkingów wielokondygnacyjnych. W maju 2006 roku została sporządzona przykładowa wizualizacja obszaru śródmiejskiego stanowiąca uzupełnienie opracowanej oferty inwestycyjnej miasta.

Obszarem przekształceń lokalnych został objęty również :

- rejon ul. Zakopiańskiej obejmujący przekształcenia terenów poprzemysłowych oraz terenów PKP z przeznaczeniem na cele usługowe.

Po zakończeniu prac planistycznych i przygotowaniach formalno-prawnych terenów zostaną przygotowane oferty inwestycyjne oraz ich promocja.

Elementem struktury przestrzennej centrum jest układ komunikacyjny miasta pełniący funkcję obsługi wewnętrznej miasta oraz powiązań ponadlokalnych. Funkcję tę spełnia obwodnica śródmiejska.

W latach 2005 – 2007 zrealizowano kolejne etapy budowy obwodnicy śródmiejskiej :

1. Zakończono budowę na odcinku od ul. Okólnej do ul. 14-go Lutego z mostem przez rzekę Gwdę (ułożono : 3 801 m² jezdni, 546 m² mostu, położono 1 242 m² chodnika).
2. Wykonano sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu ul. Okólnej – Walki Młodych i Zygmunta Starego.
3. Wzdłuż ul. Zygmunta Starego (Obwodnica Śródmiejska – od ul. Okólnej do ul. 14-go Lutego z mostem przez rzekę Gwda) powstała nowa ścieżka rowerowa o długości 621 m. Wybudowano 67 miejsc postojowych i 29 punktów oświetleniowych. Wykonano kanalizację deszczową o długości 757,75 m.
4. Przeprowadzono roboty przygotowawcze na odcinku od al. Niepodległości do al. Powstańców Wielkopolskich.
5. Zakończono budowę na odcinku od ul. Ceglanej do ul. Bogusławskiego długości 608 m. Położono: 972 m² chodnika, 4 256 m² jezdni i 648 m ścieżki rowerowej. Wybudowano 2 zatoki autobusowe, parking przyuliczny na 26 miejsc postojowych i 9 punktów oświetleniowych, wykonano kanalizację deszczową o długości 463 m.
6. Zakończono budowę na odcinku od ul. Bogusławskiego do ul. Wypiańskiego. Przebudowano nawierzchnię na odcinku 660 m wraz z chodnikami, wybudowano ścieżkę rowerową o długości 565 m, pas zieleni szer. 2,5 m, zatokę autobusową oraz skrzyżowanie ul. Mickiewicza z ul. Wypiańskiego – rondo dwupasmowe z wyspą zieloną. Wybudowano 20 punktów oświetleniowych, wykonano kanalizację deszczową o długości 119 m.
7. Budowa odcinka od ul. 14 lutego do ul. Kwiatowej. Przebudowano skrzyżowanie Zygmunta Starego z 14 Lutego, wybudowano rondo w rejonie ul. Kwiatowej, przebudowano sieć gazową, energetyczną i wodnokanalizacyjną, ułożono kanalizację deszczową. Wybudowano kanalizację teletechniczną wzdłuż przebudowywanego odcinka, dwie zatoki autobusowe, wykonano w dużej części nawierzchnie jezdni, zamontowano dwie wiaty przystankowe i urządzenie do sygnalizacji świetlnej.

8. Obwodnica miasta Piły na odcinku od Al. Niepodległości do Al. Wojska Polskiego

- inwestycja w trakcie realizacji.

W 2007 roku przeprowadzono prace projektowo-dokumentacyjne, wykonano roboty przygotowawcze, usunięto kolizje, wykonano kanalizację deszczową, podbudowę, ustawiono krawężniki, ułożono nawierzchnię z kostki betonowej oraz wykonano oświetlenie uliczne.

Dopełniając aranżację przestrzeni publicznej centrum miasta uzupełniono zielen :

- przy moście im Zygmunta Starego,
- wzdłuż ulicy Okólnej do ul. 14-go Lutego,
- wzdłuż ul. Ceglanej – Bogusławskiego,
- na Placu Zwycięstwa,
- przy ul. Salezjańskiej.

Cel operacyjny 2.2.

Posiadanie atrakcyjnych ofert terenów inwestycyjnych dla szeroko pojętej aktywności gospodarczej.

W ofercie gminy znajduje się ok 50 ha terenów inwestycyjnych o funkcjach produkcyjnych, składowych i usługowych, w tym m. in.: przemysłu, transportu i magazynowania. Tereny te mają uregulowaną sytuację prawną, są dobrze skomunikowane, większość z nich posiada pełen dostęp do infrastruktury technicznej.

Oferta inwestycyjna gminy wraz z opisem procedury inwestycyjnej i zachęt dla inwestorów zamieszczona jest w trzech wersjach językowych na stronie internetowej www.pila.pl.

Na stronie internetowej miasta zamieszczony jest także harmonogram zbywania gruntów z wyprzedzającą informacją o przygotowywanych przetargach. Inwestorzy mogą liczyć na wszelką pomoc w zakresie uzyskania informacji o warunkach inwestowania, rynku pracy oraz informacji gospodarczej i statystycznej.

Promocja ofert odbywa się poprzez zamieszczanie ich w branżowych wydawnictwach, krajowych i zagranicznych : dodatku do Rzeczpospolitej i Gazety Wyborczej, Katalogu Ofert Inwestycyjnych Business Promotion (forma drukowana i płyta CD), Polskiej Giełdzie Nieruchomości, Kommerzblatt, Bradmans.

Wydawnictwa te upowszechniane są na branżowych targach nieruchomości zarówno w kraju, jak i za granicą między innymi : CEPIF-w Warszawie, REFE we Wrocławiu, EMPEX – w Warszawie, MIPIM – w Cannes, EXPO-REAL- Monachium, MAPIC- Cannes, Meeting Point w Barcelonie.

W celu szerszego upowszechnienia oferty inwestycyjnej nawiązano współpracę z Wielkopolskim Centrum Obsługi Inwestora oraz Państwową Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych.

W ofercie inwestycyjnej gminy znajdują się również nieruchomości i tereny rozwojowe innych właścicieli między innymi: Agencji Mienia Wojskowego i Starostwa Powiatowego.

Przygotowanie ofert inwestycyjnych gminy jest ściśle związane z procesem planowania przestrzennego. Nowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wyznacza główne tereny aktywizacji gospodarczej.

W latach 2006-2007 planem zagospodarowania przestrzennego zostały objęte :

1. **Rejon al. Wojska Polskiego, ul. Lotniczej i ul. Chopina** obejmujący obszar ok. 30% terenu byłego lotniska, przeznaczony do przekształceń na cele usługowo- produkcyjne między innymi : usługi logistyczne na cele terminalu lotniczego
2. **Rejon ul. Bydgoskiej - Wawelskiej (Bydgoskie Przemieście)** - tereny szeroko pojętych usług, w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m², tereny usług z przeznaczeniem na rekreację, sport, rozrywkę oraz czasowe zamieszkanie i ochronę zdrowia, usługi logistyczne, parkingi, z wyłączeniem usług handlu, tereny usługowo - produkcyjne, w tym bazy, składy, tereny usług handlu paliwami.
3. **Rejon ul. Walki Młodych** - teren zabudowy usługowej, w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m².
4. **Rejon ulic Składowej i Słowiańskiej** – tereny zabudowy usługowej, w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m², teren usług handlu paliwami.
5. **Rejon al. Powstańców Wlkp. i ul. Fritsa Philipsa** - tereny zabudowy usługowej, w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m².
6. **Rejon ulic Okólnej i Walki Młodych** – tereny usług handlu paliwami, teren usług związanych z edukacją.

Po zakończeniu procedur związanych z podziałem geodezyjnym, uzbrojeniem i skomunikowaniem nowych terenów miasta będą przygotowywane dalsze oferty inwestycyjne gminy.

W celu uatrakcyjnienia oferty przygotowane zostały wizualizacje planów zagospodarowania przestrzennego najbardziej atrakcyjnych obszarów miasta: Śródmieścia i Koszyc.

Krajowe rankingi atrakcyjności inwestycyjnej lokują Piłę na czołowych miejscach za doskonały klimat społeczny dla inwestorów krajowych i zagranicznych, chłonność lokalnego rynku pracy, dostępność komunikacyjną oraz nowoczesną infrastrukturę techniczną i biznesową.

W 2005 roku miasto otrzymało Tytuł Profesjonalnej Gminy Przyjaznej Inwestorom ze znakiem jakości za spełnienie wysokich standardów w zakresie organizacji wewnętrznej, zarządzania rozwojem oraz komunikacji społecznej i partycypacji mieszkańców zajmując II miejsce w grupie miast od 40 do 100 tys. mieszkańców.

W rankingu miesięcznika „Forbes” Piła zajęła 17 miejsce wśród miast Polski poniżej 100 tys. mieszkańców najlepszych do prowadzenia biznesu, w kategorii wzrost liczby nowo rejestrowanych spółek prawa handlowego w 2007 r. w stosunku do 2006 r.

Cel operacyjny 2.3.

Posiadanie przygotowanych i uzbrojonych terenów dla budownictwa mieszkaniowego.

W latach 2006-2007 zostały uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wyznaczające nowe tereny pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne w następujących rejonach :

- ul. Dobra i al. Wyzwolenia (Koszyce)
- ul. Kossaka -Wybickiego (Podlasie)
- ul. Skośna (Koszyce)
- ul. Okrężna (Koszyce)
- Motylewski Most (Motyczyn)
- ul. Zamiejska (Koszyce)
- rejon węzła „Piła-Koszyce”
- ul. Sowa i Żurawia (Motylewo)
- ul. Michałowskiego (Podlasie)
- ul. Pogodna i Wałęcka (Koszyce)
- ul. Sucha (Koszyce)

Mając na celu stworzenie warunków przyjaznych rozwojowi budownictwa mieszkaniowego, zwłaszcza jednorodzinne w 2006 roku zakończono budowę uzbrojenia technicznego na osiedlu Koszyce w rejonie al. Niepodległości i ul. Miłej. Wykonano 2 849,04 m sieci wodociągowej, 2 932,5 m sieci kanalizacji sanitarnej i 2 513,4 m sieci kanalizacji deszczowej.

W latach 2006-2007 przygotowana została dokumentacja techniczna na dokończenie uzbrojenia sieci wod – kan Koszyc (K1, K2) oraz rozpoczęto realizację zadania: budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej Starych Koszyc oraz osiedla Koszyce K3 na ulicach Miłej, Szlacheckiej i Hetmańskiej. Przygotowano dokumentację projektową dróg dla osiedla Koszyce K3.

W grudniu 2006 r. przygotowano wstępną dokumentację dotyczącą koncepcji drogowej oraz strefowania uzbrojenia rejonu ulic Kadetów i Rodła.

W 2007 r. wykonano projekt budowlano-wykonawczy sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej na osiedlu Podlasie przy ul. Morelowej.

W 2007 r. wykonano projekt kanalizacji deszczowej osiedla Motylewo. Zakończono budowę ulicy Sokolej oraz rozpoczęto realizację ulicy Kruczej. Przebieg obu ulic dostosowany jest do opracowanej w 2006 r. koncepcji drogowej.

W 2007 roku dokonano podziału geodezyjnego 20 działek pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne w rejonie ul. Miedziana – Ujska.

Nowe lokalizacje pod budownictwo mieszkaniowe zostały wyznaczone także na terenach powojaskowych objętych programem rewitalizacji.

W 2005 roku Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego w rozpoczęło adaptację siedmiu budynków pokoszarowych przy ul. Bydgoskiej – ul. Podchorążych na cele mieszkaniowe pod budownictwo wielorodzinne o łącznej ilości 306 mieszkań i powierzchni 15 025 m².

W 2006 roku Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego oddało do użytku trzy pierwsze zaadaptowane budynki mieszkalne z łączną ilością 192 mieszkań przy ul. Gen. Władysława Andersa, pozostałe 4 oddano do użytku w 2007 r. z łączną ilością 114 mieszkań.

W 2007 roku Pilskie TBS kontynuowało adaptację kolejnego budynku pokoszarowego przy ul. Andersa 2 na budynek mieszkalny z łączną ilością 20 mieszkań oraz rozpoczęło działania związane z budową dwóch nowych budynków z łączną ilością ok. 100 mieszkań.

Cel operacyjny 2.4.

Stworzenie warunków przestrzennych dla ukształtowania na osiedlach ośrodków usługowych II poziomu.

Ośrodek usługowy II poziomu to ośrodek spełniający funkcję usług podstawowych, wyposażony także w usługi dotyczące zakupów okresowych, jak również w inne obiekty np. poczta, administracja osiedlowa, apteka oraz tzw. narzut usług ogólnomiejskich z zakresu handlu, gastronomii i usług bytowych.

Stworzenie warunków przestrzennych dla ukształtowania na osiedlach ośrodków usługowych II poziomu wymagało podjęcia prac planistycznych.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego ustalono:

- ośrodek III° – centrum – ogólnomiejski ośrodek usługowy,
- ośrodki III° bis – rejon ul. Zakopiańskiej,
  - Bydgoskie Przedmieście,
  - rejon ul. Składowej – Słowiańskiej, przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2000 m², ośrodek pełni równocześnie funkcję usług II°
- ośrodek II° – osiedle Górne – w układzie pasmowym wzdłuż ul. Wyspiańskiego (w części zrealizowany)
  - osiedle Koszyce – rejon Rynku Koszyckiego (ujęty w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego),
  - osiedle Staszyce - lokalizacja obiektów handlowych „Stogrosz”, „Plus” przy al. Poznańskiej,

Dla wszystkich poziomów obsługi sporządzono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Cel operacyjny 2.5.

Wzbogacanie i większa spójność systemu terenów rekreacyjnych i systemu ekologicznego miasta.

W przestrzeni miasta Piły uwarunkowania przyrodnicze stanowią jeden z podstawowych elementów kształtowania struktury przestrzennej.

Śródmiejski obszar doliny rzeki Gwdy to naturalne stanowiska przyrodnicze otaczające przebieg rzeki Gwdy w północnej części miasta między Parkiem na Wyspie a Zalewem Koszyckim. Wymaga on odrębnych, szczegółowych projektów technicznych zagospodarowania oraz realizowania wg nich inwestycji zgodnie ze zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piły – dolina rzeki Gwdy. W chwili obecnej zrehabilitowane tereny przy ul. Dąbrowskiego stanowią obszar przygotowany pod inwestycje - przyszłe tereny rekreacyjne.

Uchwalono plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące obszar ulic Skośnej i Okrężnej oraz rejon Kuźnicy Pilskiej, co pozwala na kompleksowe zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przy Zalewie Koszyckim. Przygotowano prezentację w postaci trójwymiarowej wizualizacji (statycznej i animowanej) do założeń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tego obszaru. Zgodnie z przyjętymi planami w strefie przybrzeżnej Zalewu wskazano m.in. tereny przeznaczone dla rekreacji codziennej (zagospodarowane kąpielisko, ciągi spacerowe, pomosty, obiekty o funkcji gastronomicznej), teren na cele ośrodka rekreacyjno-wypoczynkowego (usługi czasowego zakwaterowania, gastronomia) czy cele ośrodka związanego z rekreacją konną. Cała część wschodnia Zalewu wykorzystana będzie na powiązania dróg wodnych z zabudową brzegów dla wyznaczonych przystani wodnych. W obszarze planu uwzględniono także tereny wyłączone z zabudowy, służące ochronie środowiska przyrodniczego. Dotyczy to m.in. wyspy znajdującej się w północnej części Zalewu oraz zieleni naturalnej tworzącej obudowę linii brzegowych jak również stanowiącej powiązanie krajobrazowe z rezerwatem Kuźnik i Zalewem poza drogą krajową nr 10.

Tereny przeznaczone na cele rekreacji i wypoczynku wskazano także zgodnie z przyjętymi w 2007 roku planami zagospodarowania przestrzennego w rejonie węzła „Piła-Koszyce” oraz ul. Zamiejskiej.

Sukcesywnie realizowana była „Koncepcja organizacji ścieżek rowerowych w powiązaniu z układem komunikacyjnym Piły”. W 2005 roku powstała kolejna ścieżka rowerowa o długości 621 m prowadząca wzdłuż ul. Zygmunta Starego (odcinek Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Okólnej do ul. 14 Lutego, z mostem przez rzekę Gwdę). W latach 2006/2007 przybyło 1793,5 metra ścieżek w następujących miejscach:

- odcinek Obwodnicy Śródmiejskiej ul. Ceglana – ul. Bogusławskiego – ul. Wyspiańskiego (1213 m);
- ul. Salezjańska (380,5 m)
- ul. Kazimierza Wielkiego (200 m).

Cel operacyjny 2.6.

Usprawnienie i aktualizowanie podstaw informacyjnych prowadzenia gospodarki przestrzennej w mieście.

Nowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piły zostało uchwalone przez Radę Miasta Piły w dniu 24 stycznia 2006 roku Uchwałą Nr XLV/546/06). Zapisy w studium wskazują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Powierzchnia objęta ustaleniami planów wynosi ok 83,8 % powierzchni miasta. Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego realizowane jest zgodnie z ustaleniami studium .

W ramach działań dotyczących opracowania mapy numerycznej oraz systemu informacji przestrzennej w 2002 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Starostwem Powiatu Piłskiego a stronami zainteresowanymi przedsięwzięciem.

Współuczestniczącymi przy tworzeniu mapy numerycznej byli właściciele sieci komunalnych, Telekomunikacja Polska S.A, „Enea” S.A. oraz Wielkopolskie Zakłady Gazownictwa. Zadanie zostało podzielone na cztery etapy do wykonania w latach 2003 -2006 . W pierwszej kolejności mapa numeryczna była realizowana w obszarach najbardziej zurbanizowanych.

W 2005 roku sporządzono mapę numeryczną o łącznej powierzchni 2 171 ha, między innymi dla obszarów lotniska, osiedla Gładyszewo, Piła-Łęgi, osiedla Górne - okolice stadionu, ul. Węglowej, ul. Walki Młodych, ul. Polnej, ul. Przemysłowej, Motylewo.

W 2006 roku zostały zakończone prace nad wykonaniem bazy numerycznej mapy zasadniczej. Operat powstały z odebranych robót został przekazany do Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Pile. Bazę danych przekazano do Biura Informatyki celem instalacji i wdrożenia w systemie informatycznym urzędu. W 2007 r. utworzone zostało 1 stanowisko komputerowe do obsługi mapy znajdujące się w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami, w planach są jeszcze dwa w Wydziale Architektury oraz Miejskiej Pracowni Urbanistycznej. Nakłady na stworzenie bazy numerycznej mapy zasadniczej miasta Piły wyniosły 914.691,22 zł.

OBSZAR „PRZESTRZEŃ – OCHRONA ŚRODOWISKA”

Cel operacyjny 2.7.

Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.

Wraz z zakończeniem w 2005 roku I etapu zadania inwestycyjnego pn. „Wodociąg dla miasta Piły z ujęcia wody w Dobrzycy wraz ze stacją uzdatniania wody” (przy ul. Wałeckiej) nastąpiła zmiana sposobu zasilania miejskiego systemu wodociągów. Inwestycja poprawiła jakość wody dostarczanej użytkownikom oraz pozwoliła na zabezpieczenie obecnych i przyszłych potrzeb wodnych miasta Piły. Uruchomione zbiorniki wody czystej w Dolaszewie umożliwiły rozwiązanie problemu deficytu wody w momentach maksymalnego jej poboru.

Zrealizowano projekt pn. „Modernizacja systemu doprowadzania wody dla miasta Piły”.

W ramach tej inwestycji:

- ułożono i wymieniono sieci wodociągowe w rejonie ulic: Al. Niepodległości, Koszyckiej, Wawelskiej, Lutyckiej, Bydgoskiej, Giełdowej, Żeleńskiego, O.M. Kolbe, Wiatracznej, Wyspiańskiego, Żeromskiego, Makuszyńskiego, Ludowej, Budowlanych, Piekarskiej i Os. Motylewo o łącznej długości 23,1 km,
- zlikwidowano 39 otworów studziennych w mieście,

Zrealizowano budowę sieci wodociągowej w rejonie al. Niepodległości i ul. Miłej (2849,04 m), ul. Ks. Rafała Kalinowskiego (52,5 m) oraz przyłącza wodociągowego do budynku 37 i 39 przy Al. Wojska Polskiego (211 m).

W związku z koniecznością zabezpieczenia zasilania w wodę budynków mieszkalnych oraz obiektów przemysłowych pozostałych po likwidacji Zakładu Przemysłu Ziemniaczanego Nr 2 wzdłuż ul. Fabrycznej wybudowano i oddano do eksploatacji sieć wodociągową o długości 324 m.

Ze względu na znaczące zainwestowanie obszarów zasobowych ujęć wody pitnej oraz stan zanieczyszczeń rzeki Gwdy wymagane jest prowadzenie działań eliminujących występowanie zagrożeń dla wód podziemnych i powierzchniowych.

W celu wyeliminowania zanieczyszczeń wprowadzanych punktowo do rzeki Gwdy kanalizacją deszczową wybudowano 16 oczyszczalni przy wylotach kanalizacji deszczowej do rzeki Gwdy (16 szt. separatorów i 13 szt. osadników) oraz zmodernizowano 32 sztuki przyłączy (po 2 na każdą oczyszczalnię).

Na wylocie kolektora deszczowego w rejonie parku przy ul. Ceglanej, wybudowano separator wód deszczowych, co pozwoli na oczyszczenie wód deszczowych z substancji ropopochodnych i zawiesin przed ich wprowadzeniem do środowiska.

Uregulowanie kwestii odwodnienia terenu w rejonie Szkoły Podstawowej Nr 1 oraz targowiska miejskiego umożliwi realizowana w 2007 r. budowa kolektora deszczowego od strony ul. Okrzei.

W latach 2005-2007 w ramach realizacji zadań związanych z gminnymi inwestycjami drogowymi przybyło łącznie 5082,8 m sieci kanalizacji deszczowej, usytuowanej w następujących rejonach miasta:

- 2005 r. (2256,2 m): ul. Zaułek, Obwodnica Śródmiejska od ul. Okólnej do ul. 14 Lutego z mostem, ul. Półwiejska – ul. Brzozowa, ul. Motylewska, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Zakątek, ul. Poprzeczna, ul. Św. Rafała Kalinowskiego, ul. Asnyka, ul. Piękna, ul. Różyckiego, ul. Partyzantów, ul. Dąbrowskiego, ul. Lelewela, ul. Lipowa;
- 2006 r. (1015,5 m): Obwodnica Śródmiejska odcinek ul. Ceglana-ul. Bogusławskiego, ul. Przemysłowa, ul. Makuszyńskiego, ul. Fredry, ul. Rzemieśnicza, ul. Klonowa, ul. Chodkiewiczza;

- 2007 r. (1811,1 m): ul. Lelewela, ul. Chodkiewicza, ul. Styki parking, ul. Bluszczowa, ul. Malinowa, ul. Kalinowa, ul. Chodzieska, ul. Olimpijczyków, ul. Śniadeckich, Obwodnica Śródmiejska odcinek ul. Bogusławskiego – ul. Wyspiańskiego, ul. Szafirowa, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Poprzeczna, ul. Ks. Rafała Kalinowskiego.

Doprowadzono kanalizację deszczową do trzech działek przy ul. Miedzianej (48,5 m) oraz do działek w rejonie al. Niepodległości i ul. Miłej (2513,4 m). Trwają prace związane z budową kanalizacji deszczowej na osiedlu Gładyszewo, ponieważ istniejący układ nie zabezpieczał możliwości odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z tego terenu.

W 2005 r. Spółka Wodno-Ściekowa „GWDA” rozbudowała sieć kanalizacji grawitacyjnej w ul. Wawelskiej, Składowej i Giełdowej o łącznej długości 1866 m oraz wykonała przyłącza kanalizacyjne do 7 posesji. Wybudowano odcinek kanalizacji z Kaliny do Piły, co pozwoliło na wyeliminowanie nieefektywnej lokalnej oczyszczalni ścieków. W 2007 r. przybyło 477 m kanalizacji grawitacyjnej wzdłuż ul. Kamiennej oraz 163 m kanalizacji w ul. Sokolej i Perkoziej. Wykonano 20 szt. przyłączy kanalizacyjnych na osiedlu Motylewo oraz 3 na osiedlu Gładyszewo o łącznej długości 315 m.

Ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Pile w 2006 roku sfinansowano budowę kanalizacji sanitarnej w rejonie al. Poznańskiej nr 1-67, umożliwiając podłączenie do niej 26 posesji, a tym samym likwidację często nieszczelnych zbiorników przydomowych na ścieki socjalno-bytowe.

Oddano do użytku kanalizację sanitarną na:

- ul. Kaczorskiej, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Zakątek, ul. Poprzecznej, ul. Św. Rafała Kalinowskiego (575,5 m);
- w rejonie al. Niepodległości i ul. Miłej (2932,5 m);
- ul. Miedzianej (48 m).

Trwa budowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie osiedla Stare Koszyce oraz uzupełnienie uzbrojenia w rejonie ulic: Milej, Szlacheckiej i Hetmańskiej. Zrealizowana inwestycja docelowo poprawi jakość wody Zbiornika Koszyckiego.

Przygotowano dokumentację kolejnych inwestycji związanych z budową:

- kanalizacji deszczowej dla osiedla Motylewo oraz rejonu ul. Przemysłowej (kontynuacja zadania „Ochrona wód zlewni rzeki Noteć”),
- kanalizacji sanitarnej dla osiedla Motylewo,
- sieci wodno-kanalizacyjnej w ul. Morelowej,
- centralnej pompowni dla rejonu ulic: Kościuszki – Kolejowej – Skłodowskiej.

Opracowano koncepcję techniczną gospodarki ściekowej w zakresie projektu „Rewitalizacja byłych terenów wojskowych – obszar lotniska”.

W celu zabezpieczenia teraźniejszych i przyszłych potrzeb wodnych miasta Piły sporządzono „Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2008-2010”. Plan wskazuje następujące, najważniejsze kierunki rozwoju infrastruktury technicznej:

- stworzenie możliwości doprowadzenia wody do dotychczas nie zasilonych w wodę terenów miejskich – os. Koszyce K1 i K2,
- budowa ujęcia wody na barierze wschodniej w okolicach Dobrzycy,
- wprowadzenie systemu automatycznego sterowania procesami produkcji i dostawy wody.

Podjęto działania w zakresie rozbudowy i modernizacji składowiska odpadów komunalnych w miejscowości Kłoda. Dla przedsięwzięcia „Modernizacja składowiska odpadów komunalnych gminy Piła w miejscowości Kłoda, gmina Szydłowo” przygotowano i złożono (maj 2008) dokumentację aplikacyjną na współfinansowanie inwestycji środkami UE, dostępnymi w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Pile przekazywano co roku w formie dotacji do Miejskiego Zakładu Oczyszczania Wysypisko z siedzibą w Pile środków finansowych na refundację kosztu prowadzenia monitoringu lokalnego składowiska w Kłodzie.

Cel operacyjny 2.8.

Poprawa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i eliminacja z użycia materiałów niebezpiecznych.

31 maja 2005 roku Uchwałą Nr XXXIV/408/05 przyjęto „Plan gospodarki odpadami dla Gminy Piła”, który stanowi integralną część „Programu ochrony środowiska dla Gminy Piła na lata 2005-2012”. Zgodnie z zapisami programu realizowane są działania:

- zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- zapobiegające powstawaniu różnego typu odpadów lub ograniczające ich ilości i negatywne oddziaływanie na środowisko,
- zapewniające zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk i recykling odpadów,
- zapewniające unieszkodliwienie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.

Na terenie miasta Piły prawie 100% mieszkańców objęta jest zorganizowanym systemem pozyskiwania odpadów komunalnych.

Z obszaru gminy Piła na składowisko w Kłodzie przekazano niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w ilościach:

- w 2005 r. – 22 466,1 t,
- w 2006 r. – 26 166,1 t,
- w 2007 r. – 25 022,6 t.

Spółce Wodno-Ściekowej „Gwda” przekazano nieczystości ciekłe w ilościach:

- w 2005 r. – 16 876 m³,
- w 2006 r. – 15 134 m³,
- w 2007 r. – 16 205 m³.

W wyniku selektywnej zbiórki odpadów (opakowania z tworzyw sztucznych, papieru i tektury, ze szkła gospodarczego poza ampułkami, opakowania wielomateriałowe) przekazywano do odzysku i recyklingu ogółem:

- w 2005r. - 1 603 t,
- w 2006r. – 2 257,4 t,
- w 2007 r. – 3 089,2 t.

W latach 2006-2007 zebrano z terenu gminy Piła 3 829 kg zużytego sprzętu elektrycznego. Realizacja tego zadania wynika z nałożonego na przedsiębiorców, prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, obowiązku wprowadzenia dalszej segregacji odpadów o zbieranie sprzętu elektrycznego.

Na stronie internetowej miasta zamieszczono wykaz firm oraz punktów, które zajmują się zbieraniem zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie gminy.

Oprócz niesegregowanych odpadów komunalnych, bioodpadów i odpadów opakowaniowych występują również innego typu odpady, które powinny być wydzielone z odpadów komunalnych i poddane oddzielnym procesom przetwarzania lub unieszkodliwiania. W szczególności dotyczy to odpadów niebezpiecznych, przemysłowych takich jak np. zawierających azbest lub PCB.

Podejmowane działania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest to rezultat m.in. realizacji zadań zawartych w opracowanym „Programie usuwania azbestu dla Gminy Piły na lata 2007-2012”. Zmierzają one do wyeliminowania ze środowiska wyrobów zawierających azbest

poprzez edukację ekologiczną mieszkańców oraz pomoc Gminy w kosztownej wymianie wyrobów azbestowych na wyroby nie zagrażające zdrowiu i środowisku. Pomoc dotyczy właścicieli i zarządców zasobów mieszkaniowych – osób fizycznych i osób prawnych. Polega ona na dofinansowaniu demontażu, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest. Piła jest jedyną gminą na terenie powiatu piłskiego, która dofinansowuje usuwanie wyrobów zawierających azbest. Na terenie gminy Piła odpady z azbestu powstają podczas prac demontażowych w budownictwie oraz gospodarce komunalnej. W mieście znajdują się jeszcze budynki, w których zastosowano wyroby z azbestu oraz 7,8 km azbestowej sieci wodociągowej. Podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich bezpieczne składowanie. Składowiska odpadów niebezpiecznych znajdują się poza terenem gminy. W 2005 roku Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej dokonał rozbiórki dwóch budynków (ul. Wawelska 25 i ul. Żeromskiego 15), podczas której zdemontowano i unieszkodliwiono 217 m² powierzchni płyty falistej azbestowej. W 2007 roku z terenu gminy usunięto 1437 m² wyrobów zawierających azbest.

Źródłem powstawania odpadów zawierających PCB są procesy wymiany płynów transformatorowych oraz wycofane z eksploatacji transformatory i kondensatory oraz urządzenia zawierające PCB wyprodukowane w latach 1960-85. Brak informacji na temat ilości urządzeń zawierających PCB oraz magazynowanych odpadach tego typu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami całkowite wyeliminowanie PCB ze środowiska ma nastąpić do 2010 roku. Rozwiązywanie problemów odpadów zawierających PCB podlega organom na szczeblu wojewódzkim.

Cel operacyjny 2.9.

Utrzymanie i zapewnienie zgodnej z normami jakości powietrza i warunków akustycznych w mieście.

Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu jest miejski ruch uliczny oraz ruch tranzytowy. W celu redukcji emisji tych zanieczyszczeń podejmowane są działania w zakresie modernizacji i przebudowy dróg oraz rozbudowy dróg obwodnicowych.

W ramach inwestycji związanych z rozbudową dróg obwodnicowych w latach 2005-2007:

- zakończono budowę odcinka Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Okólnej do ul. 14 Lutego z mostem przez rzekę Gwdę oraz odcinka ul. Ceglana – ul. Bogusławskiego – ul. Wyspiańskiego;
- zakończono modernizację ul. Przemysłowej, stanowiącej drogę dojazdową do zmienionego przebiegu drogi krajowej nr 11 od strony Poznania. Wybudowano nowy odcinek o długości 1 km oraz przebudowano 1,4 km drogi;
- realizowano budowę nowego połączenia drogi krajowej Nr 11 i wojewódzkiej Nr 179, płn.-zach. odcinek obwodnicy m. Piły od al. Niepodległości do al. Wojska Polskiego;
- realizowano budowę odcinka Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. 14 Lutego do ul. Kwiatowej;
- kontynuowano realizację zadania – budowa Obwodnicy Śródmiejskiej odcinek Al. Niepodległości – Al. Powstańców Wlkp. – przygotowywano wniosek preselekcyjny o dofinansowanie środkami UE dostępnymi w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

Gmina zakupiła i przekazała w formie darowizny do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu Delegatura w Pile analizator do pomiaru stężeń NO, NO₂ i No_x, jako wyposażenie stacji monitoringu powietrza przy ul. Kusocińskiego.

Ograniczeniu emisji zanieczyszczeń sprzyja rozbudowa sieci ścieżek rowerowych – infrastruktury niezbędnej do korzystania z proekologicznych środków transportu. W latach 2005/2007 przybyło 2 414,5 m ścieżek rowerowych.

Ważną rolę w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego odgrywa także sprawnie funkcjonujący system miejskiej gospodarki ciepłej.

W latach 2005/ 2007 Miejska Energetyka Ciepła wykonała następujące przedsięwzięcia:

2005 r.

- wybudowano 1,9 km sieci i przyłączy do nowych odbiorców;
- oddano do użytku 20 szt. energooszczędnych węzłów, w pełni zautomatyzowanych;
- zlikwidowano kotłownię osiedlową przy ul. Matwiejewa;
- zabezpieczono dostawy energii ciepłej w przypadku wystąpienia awarii w rejonie ul. 11 Listopada – al. Piastów przez wykonanie technologicznej spinki sieci KR-Kaczorska – KR-Zachód;

2006r.

- wybudowano 1,5 km sieci i przyłączy do nowych odbiorców;
- oddano do użytku 17 szt. energooszczędnych węzłów, w pełni zautomatyzowanych;
- wykonano spinkę sieci KR-Koszyce – KR-Kaczorska ul. Podchorążych – al. Powstańców Wlkp. zapewniającą bezpieczne zasilanie, polegające na możliwości przesyłu między ciepłowniami energii ciepłej z pominięciem centrum miasta;

- dokonano modernizacji kotła WR-10 kotłowni KR-Koszyce oraz wizualizacji kotłowni umożliwiającej pełną kontrolę pracy urządzeń w niej funkcjonujących,

2007

- - oddano do użytku 14 szt. energooszczędnych węzłów, w pełni zautomatyzowanych;
- opomiarowano kotły kotłowni KR-Zachód i KR-Kaczorska w celu monitorowania produkcji ciepła;
- wybudowano stację uzdatniania wody na KR-Koszyce;
- wdrożono Zintegrowany System Informatyczny,
- wymieniono izolację sieci napowietrznej (ul. Mickiewicza) w celu ograniczenia strat ciepłych na przesyle;
- podwyższono sprawność kotła kotłowni KR-Kaczorska poprzez doprowadzenie ciepłego powietrza pod skrzynię rusztową WR 10/5.

Pozostałe zadania realizowane w okresie 2005-2007 przez MEC:

- kontynuowano modernizację systemu grzewczego dla miasta poprzez wymianę przestarzałej technologicznie sieci ciepłej na nowoczesną z rur preizolowanych;
- prowadzono monitoring pracy węzłów ciepłych, mający na celu poprawę jakości zarządzania siecią;
- wymieniano przestarzałe liczniki ciepła wodomierzowe na nowe ultradźwiękowe;
- wykonywano szereg prac modernizacyjnych i remontowych w kotłowniach KR-Zachód, KR-Koszyce, KR-Kaczorska i KR-Staszyce.

Cel operacyjny 2.10.

Optymalne zagospodarowanie terenu z punktu widzenia ochrony środowiska.

Podstawowe zasady ochrony środowiska realizowane są między innymi poprzez wyłączenie z zabudowy obszarów przyrodniczych, w szczególności obszarów zagrożonych niebezpieczeństwem powodzi, lasów, terenów zieleni naturalnej i urządzonej, wód śródlądowych i form krajobrazu.

System zieleni miejskiej zawarty został w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszarów wyłączonych z zabudowy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego doliny rzeki Gwdy. Wszystkie plany sporządzane dla wyodrębnionych struktur przestrzennych miasta uwzględniają system zieleni określony w wymienionych planach oraz gwarantują powiązania występujących ekosystemów zieleni.

W strukturze wewnętrznej miasta wyodrębniono strefę Zalewu Koszyckiego, którego część zachodnią i północną wyłączono z zabudowy oraz dolinę rzeki Rudy i Gwdy. Dolina Gwdy stanowi główny korytarz ekologiczny miasta.

Dla zachowania różnorodności biologicznej pozostałości ekosystemów w granicach administracyjnych miasta ustanowiono użytek ekologiczny (0,94 ha) pod nazwą „Zakole”, położony po zachodniej stronie ul. Walki Młodych, 0,5 km na północ od Piły-Kalina.

Śródmiejski obszar doliny rzeki Gwdy, wyspa w rozwidleniu rzeki Gwdy i Gordaliny, starorzecza w rejonie Jadwiżyna oraz Koszyc oraz dolina rzeki Rudy stanowią obszar predystynowany dla ustanowienia ochrony, jako zespołu przyrodniczo-krajobrazowego o znaczeniu krajobrazu naturalnego i kulturowego, z przekształceniem na cele rekreacyjne.

Piła usytuowana jest na obszarze, w którego krajobrazie dominują lasy. Mając na uwadze właściwe gospodarowanie zasobami leśnymi także w kontekście poprawy stanu środowiska miasta opracowano w 2007 roku „Uproszczony plan zarządzania lasów komunalnych miasta Piły na lata 2008-2017”.

■ Na terenie całego miasta w sposób ciągły prowadzone były zabiegi pielęgnacyjne oraz zabezpieczające obszary zieleni. Utrzymaniem terenów zieleni urządzonej zajmuje się Zarząd Dróg i Zieleni w Pile oraz inni zarządcy nieruchomości tj. spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, MZGM, PTBS.

W celu ograniczenia przypadków kradzieży i zniszczeń wprowadzono w 2005 r. nasadzenia dojrzałego materiału ozdobnego iglastego oraz znakowanie farbą cenniejszych okazów. Uzupełniano nasadzenia drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych w miejsca drzew, które zostały wycięte. Wymieniano nasadzenia sezonowe na trwałe. Poprzez realizację zadania „zieleni towarzysząca” wzmacniano i rozbudowywano korytarze ekologiczne w ramach wykonywania kolejnych etapów budowy obwodnicy śródmiejskiej.

Dokonywano wielu różnorodnych zabiegów pielęgnacyjnych terenów zieleni, wpływających na poprawę estetyki miasta, m.in.: koszono i wygrabiano tereny, sadzono kwiaty, krzewy ozdobne i drzewa, odmładzano krzewy i starsze drzewa.

■ Tereny zieleni przy ulicy Ceglanej nie uzyskały statusu parku. Proces inwestycyjny realizacji parku nie został zakończony. Obecnie są to tereny zieleni poza ewidencją, a prowadzone na nich zabiegi mają charakter ekstensywny ze względu na ograniczone środki finansowe. Wykonywano na nich m.in. prace związane z odmładzaniem starych drzew, usuwaniem odrostów i odmładzaniem krzewów, usuwaniem zanieczyszczeń, koszeniem trawników.

■ Od 2001 roku trwa stopniowa rewaloryzacja zabytkowego Parku Miejskiego. W latach 2005/

2006 realizowano kolejne etapy remontu – rekonstrukcji parkowych alejek (wykonano chodniki piesze i pieszo-jezdne o nawierzchni żwirowej, chodniki z kostki brukowej, ustawiono obrzeża betonowe oraz wykonano rondo). W 2007 roku wybudowano studnię głębinową niezbędną do zasilania zbiornika wodnego w parku, naprawiono palisadę brzegu stawu. Opracowano także projekt rewaloryzacji Parku, obejmujący:

- gospodarkę istniejącym zadrzewieniem,
- odtworzenie ogrodzenia z wykorzystaniem odzyskanego, zabytkowego jego fragmentu,
- oświetlenie,
- małą architekturę i zieleni.

W ramach remontów bieżących wykonano następujące prace: założono pokrywy na studzienki z regulacją odwodnienia, nowe barierki na mostku, remont stylowej lampy, ustawiono ławki, naprawiono zdewastowane ogrodzenie, pomalowano urządzenia małej architektury.

■ W ramach działań związanych z porządkowaniem doliny rzeki Gwdy wykonano:

1) na terenie Parku na Wyspie m.in.:

- remont nawierzchni utwardzonych;
- remont fontanny: modernizacja niecki, przebudowa schodów, wykonanie studni głębinowej do zmiany zasilania w wodę oraz przyłącza ze studnią, z instalacją odżelazacza;
- remont estrady (malowanie elewacji, wymiana plandeki);
- założenie trawników metodą darniową;
- naprawa urządzeń zabawowych;
- remont ogrodzenia stawu.

2) nad rzeką w okolicy ul. Zygmunta Starego:

- cięcia sanitarne zadrzewień;
- prace porządkowe.

■ Realizowano kolejne etapy inwestycji związanych z modernizacją i rozbudową Cmentarza Komunalnego przy ul. Motylewskiej, którego powierzchnię zwiększono o 4,4 ha. W 2005 roku przebudowano istniejącą sieć teletechniczną, dokonano budowy sieci wodociągowej oraz zlecono usługi geodezyjno-kartograficzne na nowej części Cmentarza Komunalnego.

W 2006 roku wykonano oświetlenie na nowej części cmentarza. Opracowano elektroniczną mapę numeryczną cmentarza kwater 1-12-14, kwatery dziecięcej i urnowej, dostosowano ją do istniejącej bazy danych oraz wyposażono w program umożliwiający jej aktualizację graficzną na bieżąco. Wytyczono punkty główne kwater oraz wykonano przyłącza wodociągowe do punktów czerpalnych. W 2007 roku na nowej części Cmentarza powstały dojazdowe alejki żwirowe oraz plac wewnętrzny. Przygotowano koncepcję architektoniczno-funkcjonalną domu przedpogrzebowego.

■ W ramach działań związanych z tworzeniem projektów kompleksowego urządzania terenów zieleni w mieście:

- w parku pocmentarnym przy al. Wojska Polskiego wykonano nową nawierzchnię alejek, przeprowadzono remont trawników;
- prowadzono prace związane z porządkowaniem parku pocmentarnego przy ul. Śniadeckich: wykonano alejki, remont trawników;
- na terenie rekreacyjnym w rejonie ulic Salezjańskiej-Złotej, w ramach realizowanej inwestycji wykonano alejki, plac zabaw, oświetlenie, nasadzenia krzewów i drzew;
- przygotowano dokumentację projektową na zagospodarowanie gminnych terenów zieleni w rejonie ulic Chopina i Matwiejewa, Plac Lotnictwa.

Cel operacyjny 2.11.

Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców i przedsiębiorców, stworzenie lobby ekologicznego.

W celu upowszechnienia wiedzy na temat stanu środowiska gminy oraz działań zmierzających do jego ochrony został opracowany „Program ochrony środowiska dla gminy Piła na lata 2005 – 2012”. Program swoim zakresem obejmuje trzy grupy tematyczne:

zagadnienia o charakterze systemowym: przyszłościowy rozwój gminy w kontekście ochrony środowiska, edukacja ekologiczna, aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska,

poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: zasoby wodne (w tym ochrona przed powodzią), powietrze atmosferyczne, hałas, pola elektromagnetyczne, poważne awarie,

ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody: przyroda i krajobraz, lasy, gleby, zasoby kopalin.

Podczas opracowywania programu zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, w ramach których odbyły się dwa spotkania. Udział w nich wzięli m.in. przedstawiciele wielu organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych, mieszkańcy miasta. Uczestnicy spotkania wnosili uwagi co do zawartości merytorycznej tego dokumentu. Zatwierdzony przez Radę Miasta Piły program został opublikowany na stronie internetowej miasta.

Kolejnym dokumentem służącym między innymi kreowaniu postaw aktywności proekologicznej jest opracowany i realizowany „Program usuwania azbestu na terenie Gminy Piła na lata 2006-2013”. Program obejmuje takie zadania jak:

edukacja mieszkańców Gminy w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków właścicieli obiektów, w których użytkowany jest azbest oraz sposobów bezpiecznego usuwania wyrobów azbestowych;

mobilizowanie mieszkańców Gminy, będących właścicielami obiektów, w których użytkowany jest azbest do jego usunięcia;

stworzenie rzetelnej i kompletnej gminnej bazy danych dotyczącej lokalizacji, ilości i stanu wyrobów zawierających azbest;

alokacja środków finansowych z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Pile na realizację zadań założonych w Programie oraz działania mające na celu pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych;

usunięcie wyrobów azbestowych z obiektów użyteczności publicznej oraz innych będących własnością Gminy (2008-2012).

Program określa także tryb udzielania przez samorząd pomocy finansowej w usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Działaniem mającym na celu podniesienie świadomości ekologicznej wśród dzieci i młodzieży było przeprowadzenie akcji pod nazwą „Sprzątanie świata”. Zakupiono worki i jednorazowe rękawice oraz przekazano je szkołom, które zadeklarowały udział w akcji.

Propagowaniu proekologicznych środków transportu oraz zachęceniu mieszkańców do korzystania z nich służyło wzięcie udziału w corocznym, ogólnopolskim „Europejskim Dniu Bez Samochodu”.

Z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Pile przekazywano co roku dotacje dla Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pile na zakup książek o tematyce

ekologicznej, dzięki czemu wzbogacono zasoby Biblioteki o nowości książkowe z zakresu ochrony środowiska.

Podjęmowane przez gminę działania w dziedzinie ochrony środowiska zostały wysoko ocenione przez Wielkopolskie Stowarzyszenie Badań nad Jakością z Poznania, które uhonorowało dokonane osiągnięcia certyfikatem „Najwyższa jakość w ochronie środowiska”.

OBSZAR „PRZESTRZEŃ – MIESZKALNICTWO”

Cel operacyjny 2.12.

Integracja działań związanych z obsługą inwestora z branży budowlanej.

W 2005 roku na stronie internetowej miasta www.pila.pl został zamieszczony serwis informacyjny „Kalejdoskop pilskich instytucji i firm” z wyszukiwarką, zawierający informacje teleadresowe firm działających na terenie gminy Piła.

Serwis jest na bieżąco aktualizowany, obecnie znajduje się w nim 2 211 firm.

W serwisie znajdują się również informacje dotyczące określonych branż, w tym branży budowlanej.

Na stronie internetowej miasta w dziale Gospodarka zamieszczono także informacje przydatne dla inwestorów :

- kolejność działań inwestora,
- harmonogram zbywania gruntów,
- oferty inwestycyjne,
- rejestr miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Cel operacyjny 2.13

Wspieranie prac remontowych (w tym termomodernizacji) własnych zasobów komunalnych oraz stworzenie systemu zachęt dla właścicieli do prowadzenia remontów budynków zgodnie z polityką przestrzenną miasta

W latach 2005 – 2007 w ramach prac remontowych, w tym termomodernizacyjnych w zasobach komunalnych wykonano :

1. Remonty w budynkach mieszkalnych, obejmujące między innymi :

- docieplenie z remontem elewacji,
- wymianę stolarki okiennej,
- wymianę instalacji gazowej,
- wymiana instalacji elektrycznej

na kwoty: w 2005 r. – 4 912 000 zł, w 2006 r. – 3 450 101 zł, w 2007 r. – 3 473 778 zł. *

2. Zmieniono system ogrzewania z kotłowni węglowej na centralne (podłączenie do Miejskiej Energetyki Ciepłej) w budynku po Szkole nr 12 w Pile

3. Elewację budynku i docieplono fundamenty w dziennym Domu Pomocy

4. Dokumentację i audyt energetyczny na termomodernizację Przedszkola Nr 19, wykonano termomodernizację Zespołu Szkół Nr 2.

5. Modernizację budynków A i B w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. St. Staszica.

6. Remont i adaptację budynku przy ul. Kwiatowej na potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

7. Modernizacja pomieszczeń socjalnych i sanitarnych w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

8. Przygotowanie projektu adaptacji pomieszczeń biurowych dla potrzeb ZDiZ.

System termomodernizacji realizowany jest również przez innych zarządców budynków, między innymi przez spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty.

W 2007 roku zakończona została realizacja projektu „Modernizacja lokalnej bazy kulturalnej w Pile – remont Pilskiego Domu Kultury” współfinansowanego środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Całkowita wartość projektu: 1 276 587,91 zł, w tym środki UE: 784 787,65 zł, środki budżetu państwa: 104 638,35 zł, wkład własny: 387 161,91 zł.

* od roku 2006 przeprowadzono mniej remontów niż w 2005 z uwagi na zwiększające się zadłużenie mieszkańców i zagrożenie utraty płynności finansowej

Cel operacyjny 2.14.

Poprawa warunków mieszkaniowych ubogich i średniozamożnych gospodarstw domowych.

Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych lokalnej społeczności jest jednym z ważniejszych zadań gminy. W administracji MZGM znajduje się 5 539 lokali mieszkalnych, z czego 3 818 lokale to własność gminy, w tym 115 to lokale socjalne.

W latach 2005 – 2007 roku gmina pozyskała 207 lokali z tzw. naturalnego ruchu ludności, z tego 159 lokali mieszkalnych i 48 lokali socjalnych.

Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej mogą ubiegać się o pozyskanie mieszkania z zasobów gminy. Na koniec 2007 r. na mieszkania komunalne oczekiwały 263 rodziny kwalifikujące się do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego.

W celu podniesienia standardu budynków komunalnych i budynków należących do wspólnot mieszkaniowych przeprowadzane są systematycznie modernizacje i remonty (docieplanie, wymiana stolarki okiennej, malowanie i odnawianie elewacji, wymiana instalacji gazowej, montaż zaworów termostatycznych).

Osoby mieszkające w budynkach przeznaczonych do rozbiórki, a także te, które posiadają mieszkania komunalne mają możliwość poprawy warunków mieszkaniowych poprzez pozyskanie nowego lokalu o wyższym standardzie w TBS-ach. W latach 2005 – 2007 umowę zamiany mieszkania komunalnego na mieszkanie w TBS podpisały 74 osoby.

Pilskie TBS posiada obecnie w swoich zasobach 15 budynków mieszkalnych z łączną ilością 708 lokali mieszkalnych.

W 2005 roku Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego rozpoczęło adaptację siedmiu budynków pokoszarowych przy ul. Bydgoskiej – ul. Podchorążych na budynki mieszkalne z łączną ilością 306 mieszkań.

W 2006 roku Pilskie TBS oddało do użytku trzy zaadaptowane budynki mieszkalne z łączną ilością 192 mieszkań przy ul. Gen. Władysława Andersa, pozostałe 4 oddano do użytku w 2007 r. z łączną ilością 114 mieszkań.

W 2007 roku Pilskie TBS kontynuowało adaptację kolejnego budynku pokoszarowego przy ul. Andersa 2 na budynek mieszkalny z łączną ilością 20 mieszkań oraz rozpoczęło działania związane z budową dwóch nowych budynków z łączną ilością ok. 100 mieszkań.

18 grudnia 2007 r. uchwalono Strategię Mieszkalnictwa dla Gminy Piła na lata 2007-2013. Strategia przedstawia cele i kierunki strategicznych działań w zakresie mieszkalnictwa do 2013 r. Głównym celem polityki mieszkaniowej jest stworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego poprzez uzbrajanie terenów oraz prowadzenie racjonalnej gospodarki gruntami. Istotnym obszarem polityki mieszkaniowej jest polepszenie warunków zamieszkiwania poprzez zwiększenie nakładów na remonty i modernizacje zasobu mieszkaniowego, prywatyzację zasobu oraz ekonomizację polityki czynszowej w zasobie mieszkaniowym gminy. Istotna jest również pomoc gminy osobom będącym w trudnej sytuacji materialnej poprzez dostarczenie im lokali komunalnych i socjalnych.

OBSZAR „SPOŁECZNOŚĆ”

Cel operacyjny 3.1.

Upowszechnienie bazy informacji o organizacjach pozarządowych oraz tworzenie warunków do rozwoju tych organizacji.

W celu upowszechnienia informacji o działających organizacjach pozarządowych oraz ułatwienia kontaktu z nimi służy utworzony na stronie internetowej miasta www.pila.pl portal z kompleksową informacją dla organizacji pozarządowych. Opracowana i na bieżąco aktualizowana baza zawiera wykaz 120 organizacji działających w obszarach ekologicznych, gospodarczych, kombatanckich, kulturalnych, naukowo-oświatowych, prawnych, społecznych i sportowych, ich dane teleadresowe oraz cele statutowe. W specjalnie utworzonym panelu zamieszczany jest obowiązujący roczny program współpracy samorządu gminnego z organizacjami pozarządowymi oraz informacje o ogłaszanych konkursach na realizację zadań Gminy przez organizacje pozarządowe. Dostępne są również komunikaty wojewody wielkopolskiego o ogłaszanych konkursach na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.

Istnienie bazy informacji o organizacjach pozarządowych w Pile ułatwia współpracę i wpływa pozytywnie na rozwój trzeciego sektora w mieście.

Gmina Piła kontynuuje współpracę z organizacjami pozarządowymi na podstawie uchwalanych przez Radę Miasta Piły rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi. Programy określają cele, formy, zasady i zakres oraz sposób monitorowania współpracy organów samorządu miasta Piły z organizacjami pozarządowymi oraz wytyczają kierunki działania organów samorządu miasta w zakresie tej współpracy. Realizacja tych programów jest monitorowana. Co roku organizowane jest spotkanie z organizacjami pozarządowymi, na którym przedstawiane jest sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok ubiegły. Spotkania wykorzystywane są również do realizacji szkoleń. Organizacje uzyskują niezbędne informacje o źródłach i sposobach pozyskiwania środków finansowych, zgłaszają swoje potrzeby, przekazują informacje na temat realizacji zadań i zgłaszają propozycje realizacji przyszłych zadań.

W latach 2005-2007 przedmiotem współpracy samorządu Gminy Piła z organizacjami pozarządowymi była realizacja zadań publicznych w zakresie:

- pomocy społecznej,
- ochrony zdrowia i przeciwdziałania patologiom,
- kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- kultury fizycznej i sportu,
- ochrony środowiska.

W trybie otwartych konkursów ofert na wykonanie ww. zadań przekazano środki finansowe w formie dotacji:

- w roku 2005 - 30 organizacjom pozarządowym kwotę 826 577 zł.
- w roku 2006 - 32 organizacjom pozarządowym kwotę 1 256 142 zł.
- w roku 2007 - 33 organizacjom pozarządowym kwotę 912 941 zł.

Cel operacyjny 3.2.

Poprawa infrastruktury edukacyjnej w Pile.

W latach 2005-2007 kontynuowano działania mające na celu poprawę warunków lokalowych i stanu technicznego placówek oświatowych.

Najważniejsze zrealizowane przedsięwzięcia to:

*** remonty i modernizacje obiektów:**

- remont bloku żywieniowego, posadzki, lakierowanie i cyklinowanie parkietów, montaż wykładziny w Żłobku, Przedszkolach Nr 1, 3, 4, 6, 14, 15, Szkołach Podstawowych Nr 2, 4, Zespole Szkół Nr 1;
- wymiana stolarki okiennej z drewnianej na PCV w Przedszkolach Nr 2, 4, 5, 11, 14, 15, 18, Szkołach Podstawowych Nr 2, 7, Gimnazjum Nr 5, Zespołach Szkół Nr 1, 3;
- remont ciągów komunikacyjnych, wykonanie instalacji elektrycznej w Przedszkolach Nr 6, 13, Zespole Szkół Nr 1;
- remont holu, montaż drzwi wejściowych w Przedszkolach Nr 1, 15, 16, Zespole Szkół Nr 3;
- remont sali zajęć w Przedszkolach Nr 3, 6, 13, 16, 17, Szkołach Podstawowych Nr 4, 12, Zespołach Szkół Nr 1, 2;
- remont sali gimnastycznej w Przedszkolu Nr 18, Szkołach Podstawowych Nr 1, 2, 4, Zespołach Szkół Nr 1, 2;
- wykonanie instalacji zewnętrznej budynku, remont podłogi w Szkole Podstawowej Nr 1;
- wykonanie zabudowy wejścia głównego do szkoły i remont barierek przy wejściu do Szkoły Podstawowej Nr 2;
- remont ogrodzenia w Przedszkolu Nr 6, Szkołach Podstawowych Nr 4, 5;
- modernizacja I i II piętra Szkoły Podstawowej Nr 5;
- wymiana instalacji elektrycznej i remont bloku sportowego w Szkole Podstawowej Nr 5, Gimnazjum Nr 5, Zespole Szkół Nr 3;
- wykonanie instalacji sieci w pracowniach komputerowych w Szkołach Podstawowych Nr 1, 2, 7;
- remont nawierzchni drogi dojazdowej do Szkoły Podstawowej Nr 7;
- modernizacja chodnika na boisku szkolnym i modernizacja głównego punktu połączeń szkolnej sieci komputerowej w Szkole Podstawowej Nr 12;
- remont systemu alarmowego, rozbudowa sieci informatycznej i sieci telefonicznej wewnętrzzakładowej w Gimnazjum Nr 4;
- remont dachu w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej Nr 4, Zespole Szkół Nr 1;
- remont oświetlenia zewnętrznego w Szkole Podstawowej Nr 2, Zespole Szkół Nr 2;
- remont parkingu przy Gimnazjum Nr 4;
- remont klatki schodowej Przedszkola Nr 5;
- remont instalacji elektrycznej w Szkole Podstawowej Nr 2, Gimnazjum Nr 5;
- remont łazienek w Przedszkolach Nr 3, 11;
- odnowienie biblioteki w Szkole Podstawowej Nr 4.

* wyposażenie placówek oświatowych w pomoce naukowe i dydaktyczne: zabawki, prasę, książki dla dzieci, literaturę fachową, mapy, kompasy, atlasy geograficzne, sprzęt sportowy, sprzęt RTV, programy do pracowni komputerowej, pomoce do historii, biologii, matematyki, ortografii, nauczania zintegrowanego;

* zakupy wyposażenia i sprzętu: wyposażenia do sal zajęć w żłobku i przedszkolach, wyposażenia do sal lekcyjnych w gimnazjach, szkołach podstawowych i zespołach szkół, zestawów komputerowych w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach, aparatury nagłaśniającej, centrali telefonicznej w Szkole Podstawowej Nr 2 i Gimnazjum Nr 4, wyposażenia bloków żywieniowych w żłobku, przedszkolach i Szkole Podstawowej Nr 12, zakup nowych bloków żywieniowych w Szkołach Podstawowych Nr 4, 2, wyposażenia do sal gimnastycznych w szkołach podstawowych i Zespołach Szkół Nr 2, 3, zestawów systemów monitoringu wizyjnego w żłobku,

przedszkolach, Szkołach Podstawowych Nr 1, 2, 4, 5, 7, 12, Gimnazjach Nr 4, 5 i Zespołach Szkół Nr 2, 3, systemu telewizji przemysłowej w Przedszkolach Nr 1, 15, 16.

W latach 2005-2007 w ramach poniesionych nakładów inwestycyjnych wykonano:

- termomodernizację Zespołu Szkół Nr 2,
- rozpoczęto budowę sali gimnastycznej wraz z zagospodarowaniem terenu w Gimnazjum Nr 4,
- rozpoczęto prace projektowe nad zagospodarowaniem terenu boiska szkolnego w Szkole Podstawowej Nr 1 i 2,
- opracowano dokumentację i przeprowadzono audyt energetyczny dla Przedszkola Nr 19.

Gmina jest zaangażowana finansowo również we wspomaganie rozwoju szkolnictwa wyższego w mieście.

W latach 2005-2007 z budżetu miasta przekazano na ten cel środki finansowe dla:

* Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej z przeznaczeniem na:

- modernizację budynku dydaktycznego B przy ul. Podchorążych 10,
- przyłącze teletechniczne w ramach podłączenia do regionalnej sieci teleinformatycznej,
- adaptację budynku powojkowego przy ul. Podchorążych 10 H z przeznaczeniem na Centrum Zaawansowanych Technologii Elektroniczno-Informatycznych w Pile,
- wyposażenie laboratorium odnawialnych źródeł energii, laboratorium komputerowego oraz laboratorium projektowania, wytwarzania i montażu układów scalonych wchodzących w skład Centrum Zaawansowanych Technologii Elektroniczno-Informatycznych w Pile,
- wymianę drzwi na korytarzach w budynkach A i B,
- remont posadzek w budynku B,
- zakup platformy dla niepełnosprawnych do budynku B,
- odnowienie sal.

* Politechniki Poznańskiej z przeznaczeniem na:

- bieżące utrzymanie (remonty i konserwacje)
- wynagrodzenia wykładowców.

Cel operacyjny 3.3.

Poprawa dostępności i jakości usług środowiskowych i instytucjonalnych dla osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin.

Działalność opiekuńczą wobec osób starszych i niepełnosprawnych prowadzi Dzienny Dom Pomocy funkcjonujący w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile. Dzienny Dom Pomocy realizuje zadania mające na celu poprawę jakości życia podopiecznych, zapobieganie skrajnej alienacji i osamotnieniu, podnoszenie sprawności psychofizycznej, stwarzanie warunków do rozwoju osobowościowego, zainteresowań i predyspozycji, propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia w wieku poprodukcyjnym.

Jako ośrodek wsparcia dziennego zapewnia podopiecznym MOPS, ubogim, osobom o zmniejszonej sprawności psychofizycznej - możliwość uczestnictwa w zajęciach aktywizujących, terapeutycznych i wychowawczych, imprezach i spotkaniach okolicznościowych, imprezach kulturalnych w ośrodku, mieście i poza nim oraz całodzienne wyżywienie.

DDP w Pile obejmuje swoją opieką 92 osoby w tym:

- 70 korzystających z wybranej formy aktywizacji i wyżywienia
- 15 dzieci i młodzieży w świetlicy i drużynie harcerskiej
- 7 osób w grupie terapeutycznej chorych na Alzheimera i zsp. otępienne.

W latach 2005-2007 w celu poprawy warunków lokalowych i stanu technicznego DDP zrealizowano:

- modernizację poddasza i adaptację nowych pomieszczeń na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych,
- przystosowano obiekt dla osób niepełnosprawnych poprzez zainstalowanie windy,
- remont elewacji budynku,
- zakup i montaż 2 klimatyzatorów do jadalni i magazynu DDP,
- zakup 3 szt. materacy do prowadzenia zajęć usprawniających i rehabilitacyjnych.

Działania na rzecz osób starszym i niepełnosprawnym realizowane są również w postaci usług opiekuńczych świadczonych w domu. W latach 2005-2007 Ośrodek przyznał i dofinansował 183 341 godzin usług opiekuńczych, z których skorzystało 453 osób.

W celu upowszechniania tworzenia rodzinnych domów pomocy MOPS w Pile realizował działania informacyjne o możliwościach i zasadach prowadzenia tego typu placówki na stronie internetowej Ośrodka.

Rehabilitacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych zajmuje się Zakład Aktywności Zawodowej, który zatrudnia 93 osoby, w tym 68 niepełnosprawnych w stopniu znacznym. W zakładzie uruchomione są działy: dekoracyjny, poligraficzno - introligatorski, krawiecki i porządkowy. Placówka zapewnia osobom niepełnosprawnym wsparcie, aktywizację zawodową i realizację podstawowych potrzeb, w tym funkcjonowania w grupie.

Kompleksy mieszkań przystosowanych dla osób niepełnosprawnych tworzone są przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego. W parterach nowych zasobów lokalowych TBS wyodrębniane są mieszkania dla osób niepełnosprawnych i dostosowywane do ich potrzeb. W latach 2004-2007 oddano do użytku łącznie 14 mieszkań przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, w tym 4 przy ul. Promiennej i 10 przy ul. Andersa.

Cel operacyjny 3.4.

Stworzenie lokalnego systemu pomocy społecznej dla osób i rodzin zagrożonych marginalizacją.

W 2007 roku Rada Miasta Piły uchwałą Nr XII/118/07 z dnia 28 sierpnia 2007 przyjęła do realizacji „Strategię rozwiązywania problemów społecznych w Pile do roku 2015”, która w części stanowi kontynuację realizowanego w latach 2000-2005 Lokalnego Programu Rozwiązywania Problemów Społecznych. Cele i zadania jakie przyjęto do realizacji w ramach Strategii powstały w oparciu o diagnozę problemów społecznych występujących w Pile i grup osób wymagających szczególnego wsparcia.

Podstawowe cele Strategii to:

- diagnozowanie istniejących problemów i potrzeb społeczności lokalnej,
- stworzenie lokalnego systemu pomocy społecznej dla osób i rodzin zagrożonych marginalizacją,
- wyrównywanie szans dzieci i młodzieży z rodzin o niskim statusie materialnym, dysfunkcyjnych lub zagrożonych patologizacją,
- poprawa dostępności i jakości usług środowiskowych i instytucjonalnych dla osób starszych, niepełnosprawnych i ich rodzin.
- zwiększenie dostępności usług świadczonych przez instytucje pomocy społecznej i poprawa ich jakości.

W ramach realizacji uchwalonej Strategii pozyskano informacje i dokonano analizy sytuacji osób i rodzin zgłaszających się po pomoc społeczną. Rozpoczęto gromadzenie danych dotyczących instytucji działających w sferze polityki społecznej na terenie miasta celem opracowania zasobów instytucjonalnych w formie „mapy instytucji”. Zorganizowano 3 spotkania z przedstawicielami Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Pile i Komendy Powiatowej Policji w sprawie zasad współdziałania w zakresie wspierania rodzin dysfunkcyjnych i pomocy osobom będącym ofiarami przemocy domowej. Kontynuowano współpracę z pedagogami szkolnymi, kuratorami i dzielnicowymi w celu zwiększenia efektywności wspierania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz dotkniętych przemocą domową.

W latach 2005-2007 realizując zadania z zakresu pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej priorytetowo traktował wspieranie grup najbardziej zagrożonych ubóstwem i trudnościami w rozwiązywaniu problemów psychospołecznych rodzin. Poradnictwo na rzecz osób i rodzin zagrożonych marginalizacją kontynuowane było w ramach pracy socjalnej oraz w postaci bezpłatnie udzielanych porad prawnych. Pomocą o charakterze konsultacyjno-informacyjnym oraz wspierającym objęto 5 914 rodzin. Udzielono 985 porad prawnych, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

W ramach realizowanych projektów socjalnych przy współpracy Komendy Powiatowej Policji, Straży Miejskiej, Straży Ochrony Kolei, Zarządu Ogrodów Działkowych, Wielkopolskiego Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT kontynuowano działania na rzecz bezdomnych poprzez systematyczne monitorowanie zjawiska bezdomności oraz interweniowanie w przypadku osób pozostających bez schronienia. Przeprowadzono akcję informacyjną skierowaną do osób bezdomnych i społeczności lokalnej z wykorzystaniem plakatów informujących o instytucjach udzielających pomocy osobom bezdomnym.

Wspólnie z lokalnymi instytucjami realizowano działania na rzecz osób bezrobotnych, niepełnosprawnych i uzależnionych. Organizowano cotygodniowe dyżury i udzielano porad dla osób bezrobotnych mających szczególne trudności ze znalezieniem zatrudnienia przy udziale Wojewódzkiego Urzędu Pracy Oddziału Zamiejscowego w Pile. Wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy zorganizowano 9 spotkań informacyjnych o ofertach lokalnego rynku pracy w ramach programu „Aktywni niepełnosprawni”.

Informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w rozwiązaniu istotnych problemów, z którymi stykają się rodziny, tj. bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, przemoc w rodzinie były także udostępniane na tablicach informacyjnych Ośrodka.

Wzorem lat ubiegłych z udziałem Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pile oraz z Sądem Rodzinnym, Policją i Szkołami na bieżąco realizowano działania na rzecz środowisk problemowych i dysfunkcyjnych.

Cel operacyjny 3.5.

Kontynuacja realizacji i udoskonalenie programów związanych z poprawą bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta.

W latach 2005-2007 realizując zadania z zakresu ochrony porządku publicznego na terenie miasta będące kontynuacją realizacji programu „Bezpieczne Miasto”, Straż Miejska podejmowała działania zmierzające do zapewnienia porządku i spokoju w miejscach publicznych, współdziałała z innymi podmiotami w zakresie ochrony życia i zdrowia obywateli, informowała społeczność lokalną o stanie i rodzajach zagrożeń, a także uczestniczyła w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym. Strażnicy miejscy systematycznie patrolowali obszar miasta ze szczególnym uwzględnieniem miejsc zagrożonych przestępczością. Wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Pile prowadzono okresowe analizy stanu bezpieczeństwa i porządku, w czasie których typowano miejsca najbardziej niebezpieczne.

W ramach prewencji społecznej uczestniczono w spotkaniach z Radami Osiedli Staszyce, Górne, Gładyszewo oraz z mieszkańcami miasta. Przy współpracy z Komendą Powiatową Policji realizowano poszczególne programy prewencyjne i podejmowano działania edukacyjno-informacyjne, z którymi docierano do różnych grup społecznych. Szeroko prowadzona edukacja wielokrotnie ochroniła osoby od stania się ofiarą przestępstwa i zapobiegała ludzkim tragediom.

W latach 2005-2007 do najważniejszych realizowanych inicjatyw w tym zakresie należy:

- *“Bezpieczna szkoła”* (2005r., 2007r.) – edukacją prawną w zakresie ochrony przed przestępczością objęto szkoły podstawowe, gimnazjalne i średnie zlokalizowane na terenie miasta i powiatu. Podstawowymi tematami realizowanymi podczas spotkań w szkołach były zagadnienia z zakresu profilaktyki narkotykowej, alkoholowej, oraz wybrane zagadnienia z Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Podczas przedmiotowych zajęć młodzież szkolna zapoznała się ze szkodliwością zażywania środków odurzających i poznała aspekt prawny w kontekście odpowiedzialności karnej za ich posiadanie lub zażywanie. W ramach programu dla rodziców i pedagogów organizowano warsztaty na temat społeczno – prawnych skutków narkomanii.
- *“Wielkopolski sąsiedzki program przeciwdziałania przestępczości”* (2005r.) – w ramach programu obejmującego centrum miasta Piły prowadzono działania profilaktyczne i prewencyjne oraz organizowano spotkania z mieszkańcami na temat odpowiedniego zabezpieczenia mienia i elementarnych zasad bezpieczeństwa na terenie osiedla.
- *”Bezpieczne Wakacje”* (2005r.) – celem programu było zapewnienie elementarnych zasad bezpieczeństwa dzieci i młodzieży wypoczynkującej na terenie miasta Piły i powiatu pilskiego poprzez realizację w szkołach zajęć o charakterze prewencyjnym i kontrolę miejsc wypoczynku młodzieży.
- *“Turniej Wiedzy Prewencyjnej”* (2005r., 2006r., 2007r.) – celem organizowanego od 1999 r. turnieju jest poszerzanie wśród dzieci i młodzieży wiedzy z zakresu bezpieczeństwa, kształtowanie pożądanых zachowań w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych.
- *“Grupy zawodowe wysokiego ryzyka”* (2005r.) – program mający na celu szkolenie pracowników m. in. banków, kantorów, stacji paliw, listonoszy w zakresie podstaw bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych. W ramach szkolenia poruszano zagadnienia dotyczące postępowania pracowników podczas napadu.
- *“Pod ostrzałem”* (2005r.) – cykliczna audycja (raz w tygodniu) realizowana w regionalnym “Radiu 100”. Na antenie przedstawiano m.in. sposoby unikania różnego rodzaju zagrożeń.
- *“STOP 24”* (2005r.) – inicjatywa podjęta w 2004 r. przez Zespół ds. Komunikacji Społecznej Komendy Powiatowej Policji, której celem było ograniczenie kradzieży samochodów na terenie miasta. Na potrzeby akcji cieszącej się dużym zainteresowaniem wśród właścicieli pojazdów, wydawano materiały informacyjne w postaci plakatów, ulotek, naklejek.

- *“Karta rejestracji mienia”* (2005r.) – wspólna inicjatywa Komendy Powiatowej Policji i Szkoły Policji w Pile zapoczątkowana w 1999 roku. Podstawowym założeniem przedmiotowej inicjatywy był kolportaż *“kart rejestracji mienia”* przez dzielnicowych i policjantów sekcji dochodzeniowo – śledczej wśród społeczności miasta i powiatu przy pomocy których rejestrowano cechy identyfikacyjne wartościowych przedmiotów.
- *“Bezpieczne święta”* (2005r., 2007r.) - działania informacyjno - ostrzegawcze podejmowano w środkach komunikacji /autobusy, pociągi/, na dworcach, w sklepach. W miejscach tych umieszczano plakaty ostrzegające podróżnych i kupujących przed kieszonkowcami. Ponadto na potrzeby akcji nagrano również komunikaty ostrzegające przed kradzieżami kieszonkowymi, które emitowane były w autobusach Miejskiego Zakładu Komunikacji i pilskich dyskontach.
- *“Bezpieczna działka”* (2005r.) – działania ukierunkowane na ograniczenie przestępstw na terenie ogrodów działkowych. W ramach programu organizowano spotkania z zarządami działkowców na temat odpowiedniego zabezpieczenia mienia, ponadto uzgadniano wspólne patrole działkowców z policjantami na terenie ogrodów działkowych.
- *“Na wnuczka”* (2005r.) - inicjatywa podjęta przez Zespół ds. Komunikacji Społecznej Komendy Powiatowej Policji, której celem było ograniczenie przestępstw na tzw. wnuczka. W ramach programu organizowano spotkania z osobami starszymi w Klubie Seniora, Uniwersytecie III Wieku oraz Stowarzyszeniu Rencistów, Emerytów i Inwalidów podczas, których przekazywano rysopisy sprawców oraz informacje o bezpiecznym zachowaniu. Informacje ostrzegające osoby starsze o tego rodzaju przestępstwach przekazywane były w lokalnych mediach i podczas niedzielnych mszy w pilskich parafiach.
- *“Działania związane z ochroną obiektów muzealnych i sakralnych oraz innych obiektów w których gromadzone są dobra kultury narodowej”* (2005r.) – w ramach programu przeprowadzono kontrolę stanu zabezpieczenia w obiektach sakralnych, ponadto informowano opiekunów o różnego rodzaju formach poprawy zabezpieczenia.
- Turniej *„Baw się z Prewencją”* (2006r.) - mający na celu propagowanie bezpiecznych zachowań.
- Turniej *„Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym”* (2006r.) - propagujący bezpieczne zachowania w ruchu drogowym i znajomość przepisów Ruchu Drogowego
- *„Bezpieczne Miasto”* (2007r.) - wojewódzki program, którego podstawowymi założeniami było ograniczenie na terenie miasta i powiatu pilskiego szeroko rozumianej przestępczości, zmniejszenie strachu przed staniem się ofiarą przestępstwa, podniesienie poziomu bezpieczeństwa oraz jakości życia mieszkańców.
- *“Z pyrkim bezpiecznie”* (2007r.) - głównymi założeniami programu było zwiększenie obszaru oddziaływania edukacyjnego na dzieci, poprawa współdziałania Policji z placówkami oświatowymi oraz innymi podmiotami biorącymi udział w procesie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, wypracowanie pozytywnych form zagospodarowania czasu wolnego oraz uspołecznienie działań Policji poprzez kreowanie aktywnych metod pracy i komunikacji z dziećmi w wieku szkolnym.
- *“Bezpieczny ogród i działka”* (2007r.) – działania ukierunkowane na ograniczenie przestępstw i wykroczeń na terenie ogrodów działkowych. W ramach programu organizowano spotkania z zarządami działkowców na temat odpowiedniego zabezpieczenia mienia znajdującego się na terenie ogrodów działkowych..
- *“Patrole lotnicze”* (2007r.) – wspólna inicjatywa Komendy Powiatowej Policji i Dyrekcji Lasów Państwowych w Kalinie, polegająca na wykorzystaniu samolotu patrolującego teren powiatu pilskiego pod kątem bezpieczeństwa przeciwpożarowego również dla celów policyjnych do ujawniania m.in. miejsc, w których demontowane są kradzione samochody, nielegalnych upraw maku oraz konopi indyjskich.

„*Bezpieczne przedszkola*” (2007r.) - akcja Komendy Powiatowej Policji przeprowadzona w celu ochrony dzieci przed wykorzystywaniem ich w działalności przestępczej. W ramach akcji uczone dzieci podstawowych technik asertywności w stosunku do obcych i wskazywano im instytucje oraz osoby niosące pomoc w trudnych sytuacjach.

„*Mamo, tato zwolnij proszę*” (2007r.) - wspólna inicjatywa Komendy Powiatowej Policji i Miejskiego Zakładu Komunikacji w Pile skierowana głównie do kierowców, w ramach której na tyłach autobusów miejskich umieszczano komunikaty informacyjno – ostrzegawcze przed stosowaniem nadmiernej prędkości.

„*Bezpieczne przejście dla pieszych*” (2007r.) - dla podniesienia bezpieczeństwa pieszych z inicjatywy Komendy Powiatowej Policji wykonano i zainstalowano 20 dodatkowych oznakowań odblaskowych na najbardziej zagrożonych wypadkami przejściami dla pieszych.

„*Bezpieczny powrót do domu*” (2007r.) - akcja Komendy Powiatowej Policji skierowana szczególnie do młodych osób prowadzących pojazd pod wpływem alkoholu. Na potrzeby akcji wydano plakaty mające na celu propagowanie wyboru w powrotach do domu alternatywnych środków komunikacji /autobusów, taksówek, itp./. Plakaty zostaną wyeksponowane we wszystkich dyskotekach oraz barach na terenie Piły i powiatu pilskiego.

„*Rower na zdjęciu*” (2007r.) - w celu ograniczenia kradzieży rowerów w Komendzie Powiatowej Policji utworzono bazę danych z odpowiednio oznakowanymi rowerami.

W latach 2005-2007 współpracując z placówkami oświaty organizowano w szkołach spotkania z uczniami nt. zagrożeń i skutków związanych z nieprzestrzeganiem określonych norm zachowań. W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży prowadzono akcje doraźne: „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, „Dzień wagarowicza”.

W zakresie współpracy dzielnicowych z mieszkańcami miasta pod hasłem „Napisz do Dzielnicowego” uruchomiono adres e-mail dzielnicowy@pila.policja.gov.pl, pod który mieszkańcy miasta mogą zwracać się z anonimowymi zgłoszeniami, pytaniami lub wnioskami. Wydrukowano i rozpowszechniono ulotki prezentujące dzielnicowych wraz z rejonami, w których pełnią służbę oraz z numerami telefonów, pod którymi można się z nimi kontaktować.

Na wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców niewątpliwie wpływ ma system monitoringu wizyjnego miasta. Funkcjonujący od 2003 roku monitoring obejmuje najbardziej zagrożone pod względem przestępczości rejon miasta, tj. Plac Zwycięstwa, Plac Konstytucji 3-Maja, ul. 1 Maja, Śródmiejską, Ossolińskich, Teatralną, Witaszka oraz miejskie targowisko przy ul. Rynkowej.

W związku z funkcjonowaniem 6 kamer ruchomych zapewniających obraz kolorowy i 3 kamer stacjonarnych przekazujących obraz czarno - biały, w rejonach objętych monitoringiem nastąpił spadek przestępczości o 40%. Skrócił się również czas interwencji od ujawnienia do podjęcia działań w celu przywrócenia naruszonego porządku prawnego.

W 2007 roku w ramach rozbudowy monitoringu wizyjnego miasta zamontowano kamerę obrotową w rejonie Ronda „Solidarności”. W kolejnych latach planowana jest instalacja kamer przy ulicach: Bydgoskiej, Roosevelta, Dzieci Polskich i O.M. Kolbe.

Cel operacyjny 3.6.

Poprawa dostępności do internetu na terenie miasta.

Dostęp do szerokopasmowej sieci światłowodowej umożliwi jednostkom, oprócz korzystania z „tradycyjnego” internetu, dostęp do szeregu usług i aplikacji sieciowych.

Docelowo łącza światłowodowe mają połączyć kilkadziesiąt jednostek z terenu miasta, w tym przede wszystkim jednostki administracji samorządowej i rządowej, uczelnie, szkoły, biblioteki, jednostki służby zdrowia, policję, straż pożarną, jak również podmioty komercyjne.

W 2005 do Piłskiej Sieci Miejskiej podłączone zostały cztery jednostki:

- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa,
- Szkoła Podstawowa nr 12 z oddziałami integracyjnymi,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Urząd Miasta Piły

W latach 2006-2007 zrealizowano :

- obudowę kanalizacji teletechnicznej dla sieci szerokopasmowej na odcinku Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Ceglanej do ul. Bogusławskiego,
- wykonano przyłącza światłowodowe do Muzeum Okręgowego i Muzeum im. Stanisław Staszica

Ważnym celem jest również zrealizowanie monitoringu miasta za pomocą łączy światłowodowych oraz telefonii IP. W 2007 roku zamontowano kamerę do monitoringu przy Rondzie Solidarności.

W kolejnych latach w ramach budowy miejskiej sieci szerokopasmowej planuje się rozbudowę monitoringu miasta o kolejne kamery :

- kamera na skrzyżowaniu ul. Bydgoskiej i ul. Roosevelta,
  - kamera na skrzyżowaniu ul. Dzieci Polskich i ul. O. M. Kolbe,
- oraz integrację systemu z miejską siecią (przesył sygnału wizyjnego poprzez własną infrastrukturę).

W roku 2007 został przygotowany projekt na budowę miejskiej sieci szerokopasmowej z przyłączami podmiotów publicznych i kolejnych kamer. W celu realizacji planuje się złożenie aplikacji o środki z UE Wielkopolskiego Programu Rozwoju regionalnego 2007 – 2013.

OBSZAR TURYSTYKA, KULTURA I SPORT

Cel operacyjny 4.1.

Poprawa stanu i dostępności infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

„Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piły” wskazuje obszary rozwojowe dla których została określona funkcja rekreacji i sportu. Do terenów tych należą: rejon Zalewu Koszyckiego, obszar doliny rzeki Gwdy, rejon ul. Śniadeckich i al. Powstańców Wlkp.

Uchwalone plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące obszar ulic Skośnej i Okrężnej oraz rejon Kuźnicy Pilskiej pozwolą na kompleksowe zagospodarowanie terenów rekreacyjnych przy Zalewie Koszyckim.

Możliwość rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej stwarzają również obowiązujące od 2007 r. ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie:

ul. Zamiejskiej,

węzła „Piła-Koszyce”,

drogi krajowej nr 11 (al. Poznańska – ul. Przemysłowa).

Realizacja założeń „Lokalnego programu rewitalizacji obszarów powojkowych na terenie miasta Piły” zwiększy i uatrakcyjni ofertę miasta w zakresie aktywnego wypoczynku i rekreacji. Na terenie rewitalizowanego obszaru powojkowego w rejonie ulic Podchorążych-Kossaka powstanie Centrum Sportowo-Rekreacyjne, w ramach którego zaplanowano:

budowę aquaparku i lodowiska,

ustawienie ścianki wspinaczkowej,

budowę hali namiotowej,

budowę boisk do baseballa i koszykówki,

skate-park.

Określono zakres rzeczowy modernizacji Centrum Strzelectwa Sportowego „Tarcza”, zlokalizowanego w rewitalizowanym rejonie ul. Śniadeckich-al. Powstańców Wlkp. Obejmuje on powstanie kompleksu strzelnic, zaplecza socjalno-szkoleniowego i techniczno-administracyjnego oraz części usługowo-rekreacyjnej. Podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztowej oraz Specyfikację Techniczną modernizacji i odtworzenia Centrum Strzelectwa.

Wzbogacaniu infrastruktury turystycznej służy rozbudowywana sieć ścieżek rowerowych, których w latach 2005 - 2007 przybyło 2,41 km, co ogółem stanowi 26,3 km ścieżek.

W celu poprawy stanu istniejących obiektów sportowo-rekreacyjnych dokonano m.in. modernizacji stadionu lekkoatletycznego przy ul. Żeromskiego, krytej pływalni „Wodnik” oraz OTW „Płotki”.

Do grona obiektów sportowych w mieście dołączyła wielofunkcyjna hala sportowa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, spełniająca wymogi organizacji imprez sportowych o zasięgu krajowym.

Cel operacyjny 4.2.

Kompleksowe zorganizowanie informacji turystycznej ponadgminnej oraz przygotowanie kompleksowego i różnorodnego produktu turystycznego Piły.

Istotny wpływ na rozwój ruchu turystycznego w gminie ma przygotowanie kompleksowego i różnorodnego produktu turystycznego, który stanowi nie tylko pakiet przeznaczony do sprzedaży ale jest także sugestią, zachętą do przyjazdu.

Produktem turystycznym miasta Piły są:

- działalność Muzeów: Stanisława Staszica i Okręgowego,
- znajdujący się w granicach miasta chroniony rezerwat przyrody Kuźnik,
- promowane w ramach województwa wielkopolskiego, wiodące przez miasto szlaki rowerowe: Międzynarodowa Trasa Rowerowa Euroroute R-1 i Transwielkopolska Trasa Rowerowa odcinek północny,
- szlaki wodne,
- imprezy kulturalne, turystyczne i sportowe odbywające się w mieście m.in. Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Bukowińskie Spotkania”, Międzynarodowy Półmaraton i Mistrzostwa Polski w Półmaratonie.

Informacja turystyczna to niezbędny element promocji miasta. Upowszechnianiu szerokiej informacji o mieście i jego ofercie służy wzbogacana i uatrakcyjniana strona internetowa miasta oraz ogólnie dostępny infomat – kiosk multimedialny, znajdujący się przed wejściem głównym do Urzędu Miasta. Niezwykle pomocne w promowaniu walorów Piły są różnego rodzaju materiały drukowane i multimedialne, prezentowane i dystrybuowane m.in. podczas wybranych targów w kraju i za granicą (Międzynarodowa Giełda Turystyczna ITB w Berlinie, Światowy Salon Turystyczny SMT w Paryżu, Międzynarodowe Targi Turystyczne WTM w Londynie, Międzynarodowe Targi „Turystyka i Caravaning” w Lipsku, Giełdy Turystyczne w Berlinie i Poczdamie, Targi Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon w Poznaniu, Silesia Tour w Katowicach, Międzynarodowe Targi Turystyczne „Na styku kultur” w Łodzi, Gdańskie Targi Turystyczne, Bałtycka Giełda Turystyczna „Piknik nad Odrą”, Targi Turystyki i Wypoczynku LATO w Warszawie, Wielkopolska Giełda Turystyczna w Poznaniu).

W ramach współpracy z Powiatowo-Miejskim Punktem Informacji Turystycznej, Kulturalnej i Sportowej, mieszczącym się w holu Piłskiego Domu Kultury, miasto przekazuje nieodpłatnie posiadane wydawnictwa promocyjne.

W celu poprawy komunikacji marketingowej miasta Piły w obliczu narastającej konkurencyjności innych miast została opracowana „Strategia zarządzania marką Piła z identyfikacją wizualną marki i elementami komunikacji wizualnej marki”. W dokumencie określono kierunki działań informacyjno – promocyjnych oraz specjalizację - tożsamość i wizerunek miasta.

Cel operacyjny 4.3.

Wsparcie inwestycyjne rozwoju infrastruktury sportowej.

Zgodnie z „Lokalnym programem rewitalizacji obszarów powojkowych na terenie miasta Piły” system terenów rekreacyjnych miasta powiększony zostanie o obiekty rekreacyjne pozyskane w ramach modernizacji i rozbudowy powojkowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej m.in. kompleksu przy ul. Podchorążych i w rejonie pływalni „Szuwarek” oraz Centrum Strzelectwa „Tarcza” przy al. Powstańców Wlkp.

W rejonie ulic Podchorążych-Kossaka, na terenie rewitalizowanego obszaru powojkowego w zespole obiektów MOSiR powstanie Centrum Sportowo-Rekreacyjne. Dla inwestycji zaplanowanych w ramach Centrum tj. aquaparku i lodowiska opracowano program funkcjonalno-użytkowy. Przeprowadzono badania geologiczne tego terenu. W rejonie tym planowana jest również budowa ścianek wspinaczkowych i hali namiotowej, dla których wykonano projekty oraz uzyskano pozwolenie na budowę. Prowadzone jest postępowanie na wybór wykonawcy projektu i budowy Centrum.

W związku z rosnącym zapotrzebowaniem mieszkańców miasta na nowe obiekty sportowe wskazana została w 2006 r. lokalizacja basenu krytego na Osiedlu Górnym przy ulicy Sportowej w rejonie stadionu lekkoatletycznego i hali sportowo-widowiskowej.

W planach zagospodarowania przestrzennego obszarów wokół Zbiornika Koszyckiego oraz doliny rzeki Gwdy przewidziano szereg funkcji sportowo-rekreacyjnych m.in. budowę przystani wodnych, kąpieliska, ośrodka rekreacyjno-wypoczynkowego, ciągów spacerowych. Zostanie opracowana oferta inwestycyjna miasta dla tego terenu.

Funkcje sportowo-rekreacyjne przewidziano w uchwalonym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Piły - Bydgoskie Przedmieście.

W ramach działań mających na celu poprawę stanu istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dokonano modernizacji:

- w Zespole Obiektów Sportowych przy ul. Żeromskiego (modernizacja płyty boiska głównego stadionu oraz obiektów do niego przylegających, zakup lekkoatletycznego sprzętu sportowego, modernizacja systemu wentylacyjno-nawiewowego w Studiu Rekreacji nr II oraz zakup sprzętu do Studia),
- krytej pływalni „Wodnik” (modernizacja stacji uzdatniania wody basenowej oraz natrysków w przebieralniach, wyłożenie ceramiką niecki małego basenu w Studio Rekreacji nr I),
- OTW Płotki (modernizacja linii średniego napięcia, trafostacji oraz hydroforni, zakup sprzętu wodnego do wypożyczalni)

W zakresie kształtowania miejskiego systemu miejsc rekreacji rozbudowywano i modernizowano osiedlowe tereny rekreacyjne. W 2005 roku na osiedlu Gładyszewo oddano do użytku boisko do piłki nożnej oraz siatkowej. W ramach realizacji remontów bieżących, terenów zieleni i infrastruktury technicznej dokonano naprawy i wymiany urządzeń zabawowych na placach zabaw na terenach zieleni, m.in. w Parku na Wyspie, w Ogródku Jordanowskim na Osiedlu Koszyce. Wyremontowano istniejące urządzenia oraz doposażono w nowe place zabaw przy ul. Wiosennej, ul. Czarnieckiego, ul. Komuny Paryskiej, Placu Jagiełły, ul. Kolejowej, ul. Wieniawskiego, ul. Sikorskiego, ul. Makuszyńskiego, ul. Ludwisarskiej, ul. Rodakowskiego.

Cel operacyjny 4.4.

Poprawa stanu i dostępności infrastruktury kulturalnej.

W ramach działań mających na celu poprawę stanu istniejącej infrastruktury kulturalnej przeprowadzono modernizację budynku Piłskiego Domu Kultury. Wykonano następujące prace:

- wymiana pokrycia dachu budynku,
- wymiana desek na scenie oraz kurtyny,
- roboty malarskie oraz wymiana wykładziny w sali widowiskowej,
- zakupem i montażem sprzętu do nagłośnienia sali widowiskowej,
- zakup i montaż foteli w sali widowiskowej.

Zrealizowane działania zostały dofinansowane ze środków Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego. Przeprowadzono także remont elewacji frontowej budynku PDK, zakupiono sprzęt oświetleniowy oraz aparaturę projekcyjną.

W zakresie rozbudowy infrastruktury kulturalnej w uchwalonym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszaru śródmiejskiego wskazano tereny przeznaczone na usługi kultury oraz teren na którym przewidziano nową lokalizację biblioteki publicznej.

Także „Lokalny program rewitalizacji obszarów powojkowych na terenie miasta Piły” zakłada przystosowanie budynku powojkowego w rejonie ul. Podchorążych do pełnienia funkcji kulturalno-społecznych dla mieszkańców przyszłego osiedla.

W związku z rozwojem szkolnictwa wyższego w mieście w celu zapewnienia dogodnego dostępu do informacji naukowej utworzone zostaną uczelniane biblioteki w ramach zagospodarowania terenów powojkowych. Do użytku oddana została nowoczesna Biblioteka Główna PWSZ przy ul. Podchorążych. Kolejną tego typu inwestycję zaplanowano w rejonie Lotniska.

Cel operacyjny 4.5.

Upowszechnienie wiedzy o mieście i jego historii.

Zlecenie opracowania pełnej monografii miasta na bazie istniejącej publikacji „Piła – zarys dziejów (do roku 1945)” nastąpi w po zabezpieczeniu w budżecie miasta środków finansowych, niezbędnych do realizacji tego zadania.

PLAN FINANSOWANIA
WYKONANIE W LATACH 2005 - 2007

Zadanie	Cel operacyjny numer				
	Budżet gminy				
				2.1 2.9	
				6 714 400	2004
	209 975	542 025	5 962 400	1 600 000	2005
				8 156 195	2006
	1 100 000	235 013		16 470 595	Łączne szacowane koszty 2004-2006
	5 099 755	1 524 783	264 565	16 470 595	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy
	6 199 755	1 969 771	6 226 965		Inne źródła finansowania 2004-2006
	6 199 755	1 969 771	6 226 965		Środki do pozyskania z UE 2004-2006
					2007
					Środki do pozyskania z UE w 2007r.
				21 989 101	2008
	4 568 034	1 938 422	15 482 645	25 148 422	2009
				13 729 200	2010
				14 529 200	2011
				2 400 000	2012
					2013
					2014
					2015
	6 378 034	52 612 244	26 482 645	77 795 923	Łączne szacowane koszty 2007-2015
				W/i/N	Jednostka realizująca

Zadanie	Cel operacyjny numer	Budżet gminy			Łączne szacowane koszty 2004-2006	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy	Inne źródła finansowania 2004-2006	Środki do pozyskania z UE 2004-2006	2007	Środki do pozyskania z UE w 2007r.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Łączne szacowane koszty 2007-2015	Jednostka realizująca
		2004	2005	2006																
Budowa obwodnicy Piły (ul. Przemysłowa)	2.9	1 000 000	2 940 933		3 940 933	3 940 933														WIiIN
Budowa ciągów pieszych poza układem komunikacyjnym	2.5 2.9		100 000	103 284	203 284	203 284				440 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000			1 940 000	WIiIN
Budowa ścieżek rowerowych	2.1 2.5 2.9	240 000	*	200 000*	440 000	440 000			93 022*	*	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000		2 800 000	WIiIN
Urządzenie zieleni	2.1 2.5 2.10		**	179 896**	179 896	179 896			810 501**	578 336**	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000			2 500 000	WA, WIiIN, ZZiCK
Rozbudowa, przebudowa i modernizacja układów komunikacyjnych (jezdnie, krawężniki, chodniki, parkingi, zieleń, oświetlenie, kanalizacja deszczowa)	2.2 2.4	1 488 979	1 846 380	1 824 736	5 160 095	5 160 095			3 260 202	6 223 340	2 000 000	3 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	5 000 000	6 000 000		33 483 542	WIiIN

* realizacja w ramach zadań "Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej...", "Budowa ulic osiedlowych"
 "Rozbudowa, przebudowa i modernizacja układów"

Zadanie	Cel operacyjny numer		Budżet gminy		Łączne szacowane koszty 2004-2006	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy	Inne źródła finansowania 2004-2006	Środki do pozyskania z UE 2004-2006	2007	Środki do pozyskania z UE w 2007r.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Łączne szacowane koszty 2007-2015	Jednostka realizująca
	2004	2005	2006																	
Wykup terenów i podział geodezyjny	2.2	2.3	2.4	2 955 500	3 440 225	1 030 362	7 426 087												5 073 907	WGN
	2.2	2.3	2.4																	
Uzbrojenie terenów	2.2	2.3	2.4	1 289 000	1 344 903	1 234 921	12 868 824	9 000 000											14 710 690	W/iIN Mw/iK MEC
	2.2	2.3	2.4																	
Budowa ulic osiedlowych	2.3			***	2 993 986	2 784 625	5 778 611		2 721 909		6 285 275	3 900 000	4 350 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	10 000 000	20 257 184	W/iIN
	2.3																			
Budowa zbiorników wodnych przepływowych	2.5																			W/iIN
	2.5																			
Sporządzenie mapy numerycznej oraz systemu informacji przestrzennej	2.6	2.11		324 798	131 623	39 000	495 421													MPJ, WA, WGN
	2.6	2.11																		

*** realizacja w ramach zadani: "Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej..." i "Rozbudowa, przebudowa i modernizacja układów komunikacyjnych..."

Zadanie	Cel operacyjny numer	Budżet gminy			Łączne szacowane koszty 2004-2006	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy	Inne źródła finansowania 2004-2006	Środki do pozyskania z UE 2004-2006	2007	Środki do pozyskania z UE w 2007r.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Łączne szacowane koszty 2007-2015	Jednostka realizująca
		2004	2005	2006																
Kanalizacja deszczowa miasta Piły - separatory i piaskowniki	2.7	301 000	347 000	430 123	8 701 123	1 078 123	7 623 000		620 520		400 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	6 270 520	MW/IK
Dokończenie rekultywacji gruntu w rejonie lotniska																				W/GK
Modernizacja dostosowawcza składowiska w Kłodzku	2.7		464 000	464 000	7 075 000	928 000		6 147 000	964 000		2 487 151	16 000 000							19 451 151	MZO-W
Oczyszczanie wody w zbiornikach zaporowych****	2.7																			W/GK
Utworzenie lokalnej giełdy odpadów możliwych do odzysku i recyklingu	2.8																150 000			W/GK
Dokończenie modernizacji systemu grzewczego dla miasta	2.9				11 961 650		11 961 650													MEC

Zadanie	Cel operacyjny numer	Budżet gminy				Łączne szacowane koszty 2004-2006	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy	Inne źródła finansowania 2004-2006	Środki do pozyskania z UE 2004-2006	2007	Środki do pozyskania z UE w 2007r.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Łączne szacowane koszty 2007-2015	Jednostka realizująca
		2004	2005	2006																	
Budowa cichych nawierzchni i barier przeciwhałasowych*****	2.9																				WiiIN

***** wykonanie kanalizacji ze Starej Lubianki realizowane przez Spółkę Wodno – Ściekową Gwda

***** zadanie realizowane sukcesywnie – nowa technologia uwzględnia wyciszenie warstwy ścieralnej wykonywanych nawierzchni

	WiiIN	MZK	ZZiCK	MZGM
Opracowanie ekspertyzy dot. rozwiązania nadmiernego hałasu stadionu żużlowego	2.9			
Wymiana w taborze komunikacji miejskiej pomp paliwowo wtryskowych na pompy umożliwiająca tzw. spalanie zupełne	2.9		600 000	
Powiększenie cmentarza komunalnego	2.10		900 000	121 000
Remonty i modernizacje lokali będących w zasobach komunalnych w tym:	2.13		367 400	199 197
				18 066 130
			690 000	105 000
				18 171 130
			300 000	
			150 000	45 000
			240 000	
			690 000	
				63 478 660
		46 000	2 367 400	

Zadanie		Cel operacyjny numer		2004		2005		2006		Łączne szacowane koszty 2004-2006		Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy		Inne źródła finansowania 2004-2006		Środki do pozyskania z UE 2004-2006		2007		Środki do pozyskania z UE w 2007r.		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		Łączne szacowane koszty 2007-2015		Jednostka realizująca			
- Termomodernizacja budynków komunalnych w Pile – Piłski Dom Kultury i budynek po Szkole Podstawowej Nr 12																																											
Wsparcie finansowe rozwoju budownictwa mieszkaniowego realizowanego w ramach TBS																																							2.14				
Remonty i modernizacje obiektów szkolnych i przedszkolnych																																								3.2	498 221		
Budowa i modernizacja sal gimnastycznych																																									3.2	654 319	
Wsparcie rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy Społecznej																																									3.3		
Utworzenie kompleksu mieszkań z zapleczem opiekuńczym dla osób starszych i niepełnosprawnych																																									3.3	1 200 000	

Zadanie	Cel operacyjny numer		Budżet gminy			Łączne szacowane koszty 2004-2006	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy	Inne źródła finansowania 2004-2006	Środki do pozyskania z UE 2004-2006	2007	Środki do pozyskania z UE w 2007r.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Łączne szacowane koszty 2007-2015	Jednostka realizująca
	2004	2005	2006	2004	2005																
Utworzenie Dziennego Domu Pomocy*****	3.3		55 700	590 799	562 137	1 208 636	1 208 636														MOPS, MZGM
Modernizacja istniejącego Dziennego Domu Pomocy	3.3		15 000	168 000	159 417	342 417	342 417														MOPS

***** Środki finansowe dotyczą nakładów poniesionych na budynek po byłej SP nr 12

Rozwój systemu monitorowania miasta	3.5		60 000	90 000	*****	150 000	150 000														Prezydent	
Utworzenie miejskiej sieci internetowej "e-Piła" opartej na szerokopasmowym dostępie	3.6		246 788	350 000	299 828	896 616	896 616			500 000		500 000	2 000 000	6 700 000							9 700 000	Biuro Informatyki
Uruchomienie funduszu pożyczkowego dla MSP	1.2		500 000			500 000	500 000														Prezydent	
Utworzenie parku naukowo-technologicznego	1.4			470 000		1 649 400	470 000	1 179 400													1 015 600	Prezydent
Wyznaczenie i urządzenie szlaków wodnych	4.1												10 000	10 000	20 000						40 000	WPIR, WłiN

***** realizacja w ramach zadania: "Utworzenie miejskiej sieci internetowej „e-Piła”... ”

Zadanie	Cel operacyjny numer				
Urządzenie kąpielisk	4.1				
Budowa infrastruktury turystycznej	4.1				
Utworzenie centrum informacji turystycznej	4.2				
	4.1				
Budowa i modernizacja infrastruktury sportowej (w tym: zagospodarowanie terenów powojkowych, obiektów MOSiR) w tym:	4.3				
-Rewitalizacja obszaru powojkowego w Pile – zaplecze sportowo – rekreacyjne MOSiR – I etap					
		2 383 142			
	25 620	1 097 124			
	60 000	217 761	962 749		
	948 370	5 812 777	962 749		
	85 620	3 698 027	962 749		
	101 500	1 353 500			
	761 250	761 250			
	60 000	152 754	975 197		
	200 000	216 400	20 000 000		
	500 000	2 000 000	400 000		
	4 000 000	4 000 000	400 000	500 000	
		2 000 000	400 000		
		2 000 000	500 000		
		2 000 000			
		2 000 000			
		2 000 000			
		2 000 000			
		2 000 000			
		16 369 154	22 675 197	500 000	
		WKIS	WPiR	WiiN	

Zadanie	Cel operacyjny numer	Budżet gminy			Łączne szacowane koszty 2004-2006	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy	Inne źródła finansowania 2004-2006	Środki do pozyskania z UE 2004-2006	2007	Środki do pozyskania z UE w 2007r.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Łączne szacowane koszty 2007-2015	Jednostka realizująca
Budowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej (w tym: modernizacja PDK, inwestycje w biblioteki publiczne, przystosowanie budynku powojaskowego do pełnienia usług kultury) w tym:	4.4	37 452			101 644	87 372	1 679	12 593	1 444 105	784 788	1 000 000	220 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000	4 708 893	WKiS, PiMBP
-Modernizacja lokalnej bazy kulturalnej w Pile – remont Pilejskiego Domu Kultury			30 050	9 870	54 192	39 920	1 679	12 593	1 444 105	784 788									2 228 893	
MAJĄTKOWE RAZEM		19 789 980			127 315 028	60 508 826	59 885 359	6 920 843	47 123 355	784 788	68 519 924	34 000	25 000	24 383 000	21 563 000	21 563 000	18 413 000	17 413 000	313 977 467	
Opracowanie programu rewitalizacji obszarów miejskich	2.13																			KPRiR
Opracowanie monografii miasta	4.5																			WKiS

Zadanie	Cel operacyjny numer		Budżet gminy		Łączne szacowane koszty 2004-2006	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy	Inne źródła finansowania 2004-2006	Środki do pozyskania z UE 2004-2006	2007	Środki do pozyskania z UE w 2007r.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Łączne szacowane koszty 2007-2015	Jednostka realizująca
	2004	2005	2006	2007																
Doposażenie szkół w pomoce naukowe	3.2		215 498		215 498															WO
Inwentaryzacja i eliminacja z użycia materiałów zawierających azbest i PCB	2.8							20 416	310 192											WGK
Zorganizowanie konkursu w zakresie ochrony środowiska dla lokalnych przedsiębiorców	2.11																			WPIR, WGK
Działania edukacyjno - informacyjne dot. bezpieczeństwa publicznego	3.5							3 660		50 000										Prezydent
Opracowanie i wdrożenie systemu informacji gospodarczej	1.3 2.12											10 000								WPIR
Opracowanie nowelizacji programu rozwoju turystyki	4.1 4.2				35 000					65 026										WPIR
Opracowanie produktu turystycznego miasta	4.2 4.1				15 000								30 000							WPIR

RAZEM	NIEMAJĄTKOWE RAZEM	Zadanie
		Cel operacyjny numer
19 789 980		Budżet gminy 2004
21 078 324	2 442 704	2005
25 630 137	3 546 911	2006
133 304 643	5 989 615	Łączne szacowane koszty 2004-2006
66 498 441	5 989 615	Łączne szacowane koszty 2004-2006 - budżet gminy
59 885 359		Inne źródła finansowania 2004-2006
6 920 843		Środki do pozyskania z UE 2004-2006
48 665 954	1 542 599	2007
784 788		Środki do pozyskania z UE w 2007r.
73 858 470	5 338 546	2008
51 122 200	160 000	2009
43 423 200	171 000	2010
24 499 000	116 000	2011
21 679 000	116 000	2012
21 679 000	116 000	2013
18 534 000	121 000	2014
17 534 000	121 000	2015
321 779 612	7 802 145	Łączne szacowane koszty 2007-2015
		Jednostka realizująca